DARBININKAS

LXIII, Nr. 3. Sausio - January 22, 1988 Penktadienis-Friday SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N.Y. 341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y. 11207 50 centų

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos komunistų partijos organas "Pravda" paskelbė, kad Sov. S-ga gali pradėti pasitraukti iš Afganistano gegužės mėn.

Gen. sekretorius Gorbačiovas pasiūlė sukviesti Sov. S-gos ir Kinijos viršūnių konferenciją, bet Kinija siūlymą atmetė, reikalaudama, kad ji pirma pasitrauktų iš Afganistano ir įsakytų Vietnamui pasitraukati iš Kambodijos.

Palestiniečių demonstracijos ir akmenų metymai į Izraelio automobilius Izraelio okupuotose žemėse ne tik nesumažėjo, bet dar išsiplėtė, nes dabar tokiose demonstracijose dalyvauja ne tik jaunuoliai, bet ir suaugę vyrai ir net moterys. Iki šiol buvo nušauti 32 palestiniečiai ir kelios dešimtys sužeista. Jau pradėjo rodytis ir atsišaukimai, reikalaują, kad Izraelio prekybos ministeris Ariel Sheron paliktų jo nesenai užimtą butą arabų kvartale senojoj Jerruzalėj, kad Izraelio kariuomenė nutrauktų kovas prieš demonstruojančius ir jų vadų trėmimus, paleistų demonstracijų metu sulaikytus arabus ir sustabdytų žemių nusavinimus.

Tarp Afganistano partizanų didesniųjų grupių iškilo nesutarimai, kartais išvirstą į ginkluotas kovas, dėl būsimos Afganistano vyriausybės. 7 pagrindinės grupės yra suskilusios į dvi grupes: viena jų remia monarchiją ir genčių vadus, o antra stengiasi įgyvendinti revoliucinę islamo vyriausybę.

Vakarų Vokietijos policija įtaria, kad Luebecke gyvenusi Christina Gabriele Endrigkeit yra išsprogdinusi bombą Vakarų Berlyno restorane, kur žuvo du amerikiečiai kariai ir viena turkų moteris.

Nikaragvos vyriausybės paskirtos komisijos Centrinės Amerikos taikos plano vykdymui sekti trys nariai kaltina vyriausybę, kad ji nevykdo jos priimto taikos plano nuostatų ir nesuteikia spaudos laisvės, nepaskelbia plačios amnestijos ir nepanaikina išimties būklės. Komisiją sudaro 4 nariai.

20 JAV mokslininkų lankėsi Sov. S-goj ir apžiūrėjo Kazachstane esančią Semipalatinsk branduolinių ginklų bandymo stotį. Tuo pačiu tikslu JAV lankysis ir atitinkama sovietų delegacija.

Atstovų rūmų ginkluotų pajėgų komiteto pirmininkas Lee Aspin teigia, kad naujosios MX branduolinės raketos automatinė vairavimo sistema vis dar turi didelių trūkumų.

Izraelio policija areštavo 1971 iš Sov. S-gos imigravusį Shelton Kalmanovich už šnipinėjimą Sovietų Sąjungai.

Sov. S-ga paskelbė dalyvausianti P. Korėjoje įvyksiančiuose olimpiniuose žaidimuose.

JAV ir šiais metais Izraelio karinei ir ūkinei paramai yra paskyrusios 3 bil. dol., bet Izraelio okupuotų sričių palestiniečių vaikų šalpai per privačias organizacijas nebuvo nieko paskirta.

Valst. sekr. Schultz pareiškė, kad, Sov. S-gai pasitraukus iš Afganistano, ji turėtų nutraukti dabar teikiamą paramą Afganistano kariuomenei ir Afganistanas turėtų pasidaryti neutralia valstybe

DRAUDŽIA KUNIGAM LAIDOTI TIKINČIUOSIUS

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 71

LTGSR Aukščiausiajam Teismui
Kun. Antano Šeškevičiaus,
s. Kazio, gyv. Klaipėdos raj.
Gargždų, tilto 1-2,

PAREIŠKIMAS

Administracinė komisija prie Klaipėdos raj. Gargždų miesto Liaudies deputatų tarybos vykd. komiteto šių metų kovo 26 d. mane nubaudė 50 rb. už tai, kad kovo 14 d. lydėjau numirėlį Žemaitės gatve su bažnytine apranga, tuo pažeisdamas religinių susivienijimų nuostatų 50 str.

Su tuo nesutikdamas, kreipiausi į Klaipėdos raj. Liaudies teismą. Bet jis š.m. balandžio 17 d. baudą patvirtino, nieko neatsižvelgdamas nei į mano, nei į liudininkų parodymus, nei į laidotuvių dalyvių bei tikinčiųjų liudijimą.

Mano tvirtu įsitikinimu, ir administracinė komisija, ir Liaudies teismas pasielgė neteisingai, todėl kreipiuosi į Jus ir prašau padarytą klaidą ištaisyti — anuliuoti sprendimą ir štai dėl ko:

1) 50 str. draudžia religines procesijas, apeigas ir ceremonijas lauke. Bet laidotuvės nėra nei procesija, nei ceremonija, nei religinė apeiga, o eisena į kapines. Kai laidoja karį, moksleivį, partietį — ateistą. būna atitinkama eisena su išoriniais pagarbos ženklais.

Kai laidoja tikintiejį pagal šimtametę tradiciją kunigas eina prieš karstą su laidotuvių apranga. Niekas laidotuvių nevadina nei karių, nei partiečių, nei tikinčiųjų procesija ar ceremonija, o laidotuvių eisena. Religinė procesija būna, kai per Dievo Kūno šventę su Švenčiausiuoju eina per miestą ir laukus, kaip per kryžiavas dienas tikintieji eina prie kryžių. Bet dabar mūsų krašte tokios procesijos neįmanomos.

Taigi, kovo 14 d. artimieji ir giminės velionį K. Kerpę norėjo palaidoti kaip kataliką, o ne kap ateistą, todėl prašė mane, kad eisenoje jį palydėčiau ligi senųjų kapinių už 300 metrų. Mano pareiga išpildyti tikinčiųjų norą pagal nuostatus. Todėl eisenos dalyviai ir kunigas nepažeidė religinių susivienijimų nuostatų 50 str. Todėl kunigas nubaustas neteisingai.

2) Gargždų miesto pirmininkė J. Miliauskienė 1985 m. bažnytiniam komitetui atsiuntė raštą, kad dėl eismo saugumo draudžiama "bet kokias eitynes, eisenas ir procesijas tame skaičiuje ir laidotuvių eisenas", bet to įsako niekur viešai nepaskelbė: nei laikraštyje, nei kitur. O paradinės eitynės bei laidotuvės be bažnyčios būna kaip ir buvo.

Reiškia, tas draudimas tik mums. Bet tikintieji to nežino, todėl iš kaimų ir iš miesto atlydi eiseną į bažnyčią ir lydi pagal seną gargždiečių tradiciją ligi senųjų kapinių, o paskui važiuoja į naująsias Laugaliuose už 2 km.

Be to, administracinė komisija, paskirdama man nuobaudą, man ir 20 tikinčiųjų pareiškė, kad eisenos leidžiamos, tik kunigas turi sėstis į mašinos kabiną.

Iš tikrųjų, nuošalia Žemaitės gatvė judėjimas labai menkas, todėl jokio trukdymo nebūna. Administracinė komisija, paskirdama man nuobaudą, nei žodžiu, nei raštu neužsimena apie eismo trukdymą didžiausias nusikaltėlis–tai kunigas su kamžele ir kepuraite prieš karstą, o ne kabinoj. Ar jis eismą trukdė labiau už plačią mašiną su karstu? Ar logiška jį bausti?

3) 1977 m. religijų reikalų įgaliotinis K. Tumėnas mane pašaukė į Vilnių ir davė atsakymą į mano pareiškimą 1977.VIII.19: kunigui galima eiti prieš karstą, galima nešti ir kryžių. Jis atvyko į Gargždus ir apie tai painformavo drg. Leitą. Todėl be jokių trukdymų taip laidojome tikinčiuosius, kol pernai prasidėjo vietinių neapgalvoti išsišokimai, draudžiantieji taip laidoti.

Ar gali įgaliotinis 50 str. blogiau suprasti už eilinius ateistus, kurie jo aiškinimą paverčia priešingybę, verta bausmės? Tada visi straipsniai pavirsta chaosu: kaip kas panori, taip ir aiškina.

4) Tikinčio laidojimą su kunigu ir kryžiumi bei vėliavomis garantuoja ir 1966 m. valdžios atspausdintas ir tikrai su valdžia suderintas "Romos katalikų apeigynas Lietuvos vyskupijoms". II d., psl. 256 — 265. Juo remėsi ir įgaliotinis K. Tumėnas. Tas apeigynas neatšauktas.

5) Taip laidoja net rajoniniuose miestuose ir beveik visuose nerajoniniuose miestuose ir miesteliuose kaip Gargždai bei bažnytkaimiuose. Ar Gargždai yra kita respublika, kur yra kiti įstatymai?

6) Klaipėdos r. Liaudies teismui įteiktas 528 tikinčiųjų ir laidotuvių dalyvių liudijimas, kur jie savo parašais pareiškia norą visados katalikiškai (su kunigu, kryžiumi ir vėliavėlėmis) laidoti savuosius ir patys būti taip palaidoti.

Velionio K. Kerpės 3 laidotuvių dalyvės (Kerpienė Stefanija, Jono, gyv. Doviluose; Urbonienė Stasė, Antano, gyv. "J. Janonio" kol., Telšinskienė Zuzana, gyv. Saulažoliuose) teisme aiškiai liudijo, kad velionio artimieji, giminės, kaimynai ir bendradarbiai norėjo ir mane prašė, kad aš velionį katalikiškai palaidočiau. Jų norą išpildžiau, kaip kunigas kitaip negalėjau.

Todėl prašau Aukščiausiąjį teismą neteisingą nuobaudą panaikinti ir Gargždų miesto valdžią tuo paveikti, kad ateityje laidotuvių netrukdytų.

Priedas: 1. Pareiškimo kopija Klaipėdos r., Liaudies teismui, 2. Gargždų parapijos tikinčiųjų ir laidotuvių dalyvių liudijimo kopija.

Gargždai, 1986.IV.21
Kun. A. Šeškevičius

P.S. 1985 m. liepos 31 d. administracinė komisija prie Gargždų miesto vykdomoji komiteto kun. Antaną Šeškevičių buvo apkaltinus laidotuvių eisenos iš bažnyčios į kapines organizavimu ir nubaudus 40 rub. bauda. Kun. Šeškevičiui atsisakius mokėti baudą, lapkričio 29 į namus prisistatė teismo vykdytoja Galina Kavoliūnienė ir prie kviestinio Vlado Satkausko konfiskavo radijo aparatą — tranzistorių VEF-202.

-o-

(Tuo ir baigiame Lietuvos K. Baž. Kronikos Nr. 71 spausdinimą. Kitam Darbininko numeryje pradėsime spausdinti L.K.B. Kronikos Nr. 72. Red.)

Lietuvių radijo tarnyba Vatikane: vedėjas kun. dr. Vytautas Kazlauskas, už jo stovi iš k. redaktorius Saulius Kubilius ir Kazys Lozoraitis — vedėjo pavaduotojas. Stalo gale sėdi redaktorė dr. Barbora Vileišytė.

VATIKANO RADIJO PROGRAMŲ ŽURNALAS PLAČIAI PRIMINĖ LIETUVOS REIKALUS

Vatikano radijo trimėnesinis programų žurnalas, leidžiamas 80,000 egzempliorių tiražu ir siuntinėjamas į visą pasaulį. 1988 m. pirmame numeryje ištisus tris puslapius paskyrė Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakčiai paminėti.

Anglų kalba apžvelgęs krikščionybės Lietuvoje istoriją, biuletenis ypač atkreipia skaitytojų dėmesį į Bažnyčios ir tikinčiųjų padėtį pastaraisiais dešimtmečiais po to, kai Lietuvą, kaip ir kitus Pabaltijo kraštus, pagal nacių ir sovietų slaptą sandėrį okupavo Sovietų Sąjunga.

Žurnalas primena, kad nepriklausomoje Lietuvoje buvo daugiau kaip tūkstantis bažnyčių ir beveik pusantro tūkstančio kunigų. Daug bažnyčių sovietai sunaikino, paversdami sandėliais, koncertų salėmis, muziejais.

Vilniaus Šv. Kazimiero bažnyčia yra paversta ateizmo muziejumi. Iš keturių kunigų seminarijų buvo palikta tiktai viena su labai ribotu auklėtinių skaičiumi. Kunigų skaičius įvairiomis prievartos priemonėmis daugiau negu pusiau sumažintas.

Okupuotoje Lietuvoje uždaryti visi vienuolynai. Sunaikinta katalikiška spauda. Vaikų ir jaunimo religinis mokymas yra laikomas nusikaltimu prieš valstybės įstatymus. Religinės literatūros įvežimas į kraštą yra griežtai draudžiamas.

Vatikano radijo žurnalas pažymi, kad Bažnyčios ir tikinčiųjų persekiojimai Lietuvoje ir šiandien tebesitęsia. Keli kunigai buvo nužudyti, kiti uždaryti į kalėjimus ir lagerius vien dėl to, kad uoliai atliko savo kunigiškas pareigas.

Nepaisant persekiojimų, — baigia žurnalas — lietuviai liko ištikimi savo tikėjimui, ir Lietuvos krikščionybės sukaktis buvo plačiai minima visame pasaulyje.

Lietuviams skirti trys Vatikano radijo programų žurnalo puslapiai yra iliustruoti penkiomis spalvotomis nuotraukomis. Jose matome lietuvių radijo tarnybą prie kasdieninio lituviškų laidų redagavimo. Telšių vyskupą Antaną Vaičių su aštuoniais kunigais iš Lietuvos aukojančius mišias Vatikano radijo koplyčioje liepos 5, kun. Antano Bukausko padarytus tris meniškus lietuviškus kryžius, kurie buvo nešami Kryžiaus Kelių procesijoje birželio 26 Šv. Petro aikštėje, Popiežius ir vysk. A. Vaičius birželio 28 Šv. Petro bazilikoje Lietuvos krikščionybės sukakties minėjimo iškilmių metu, ta proga išleisti trys Vatikano pašto ženklai lietuviškomis temomis.

NAUJIEJI METAI VATIKANE PRADĖTI PASAULIO MALDOS DIENA UŽ TAIKĄ

Nuo 1968 sausio 1 Bažnyčia kiekvienerius Naujus Metus pradeda Pasauline maldos diena už taiką. Pasaulinę taikos dieną įsteigė popiežius Paulius VI.

Šiemet ši diena buvo minima jau dvidešimt pirmą kartą. Į jos minėjimą spontaniškai jungiasi visi geros valios žmonės, kuriems nuoširdžiai rūpi išlaikyti ir stiprinti taiką pasaulyje.

Pasaulinės taikos dienos išvakarėse kasmet popiežiai specialiu atsišaukimu kreipiasi į valstybių vadovus, kviesdami kurti tas sąlygas, kurios sudaro tikrosios taikos pagrindą. Štai keletas temų, kurias per pastaruosius 20 metų popiežiai yra pasiūlę visu rimtumu apsvarstyti Pasaulinės taikos dienos proga: "Žmogaus teisės yra kelias į taiką", "Kiekvienas žmogus yra mano brolis", "Jei nori taikos, kovok už teisingumą pasaulyje", "Tiesa yra taikos jėga", "Jei nori patarnauti taikai, gerbk žmogaus ir tautų laisvę"... Šių metų tema: "Religinė laisvė — būtina žmonių ir tautų taikaus sugyvenimo sąlyga".

Šiame dokumente Šv. Tėvas su liūdesiu konstatuoja, kad praėjus beveik 40 metų nuo Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos paskelbimo, milijonai žmonių įvairiuose pasaulio kraštuose tebekenčia dėl savo religinių įsitikinimų. Baigdamas, tiesos ir teisingumo vardana popiežius reikalauja, kad būtų apsaugojama religinė laisvė, kiekvienam žmogui suteikiant galimybę nevaržomai išpažinti savo tikėjimą ir pagal jį gyventi. Tai yra nepamainoma visuotinės žmonių brolybės ir tikrosios taikos sąlyga.

21-oji Pasaulinė taikos diena Naujų Metų dieną iškilmingai buvo paminėta Šv. Petro bazilikoje. Čia popiežius Jonas Paulius II aukojo iškilmingas mišias, dalyvaujant diplomatiniam korpusui, akredituotam prie Šv. Sosto. Jį sudaro daugiau kaip šimto valstybių diplomatiniai atstovai. Dalyvavo tūkstančiai maldininkų iš viso pasaulio kraštų. Jų tarpe apie 25,000 krikščionių jaunuolių, kurie tą savaitę Romoje dalyvavo maldos ir studijų kongrese. Pamaldų metu giedojo 7000 "Pueri cantores" — berniukų giesmininkų, kurie tomis dienomis koncertavo Romoje.

Savo žodyje mišių metu Jonas Paulius II, sveikindamas Naujuosius Metus, visų dėmesį kreipė į tą laiko pilnatvę, kada į pasaulį atėjo įsikūnijęs Dievas, Dievo Sūnus Jėzus Kristus. Mūsų žmogiškasis laikas, mūsų metai, kuriuos randame kalendoriuje, išdėstytus mėnesiais, savaitėmis ir dienomis, neturi pilnatvės. Tai nepastovus prabėgantis laikas. Tiktai vienas Dievas yra pilnatvė. Dievas pasilieka pilnatvė, kai jis įeina į mūsų žmogiškąjį laiką...

Dievas siuntė į pasaulį savo Sūnų, "gimusį iš moters", kaip sako apaštalas Paulius. Toji Dievo išrinktoji moteris buvo Švč. Mergelė Marija. Tapdama įsikūnijusio Dievo Sūnaus Motina, Marija įėjo į dieviškosios paslapties gelmę, bet drauge ji pasiliko žmogaus pasaulyje — pasiliko, kad mums nuolat primintų didžiuosius Dievo darbus, įsikūnijusius žmonijos istorijoje.

Čia Jonas Paulius II priminė, kad šiais 1988 metais rusų, ukrainiečių ir baltarusių tautos minės krikščionybės pirmąjį tūkstantmetį. Ragino malda kreiptis į Dievo Motiną, kad ji padėtų šioms tautoms išspręsti savo didžiąsias problemas.

Sov. S-gos užs. reik. ministeris Ševardnadze pareiškė, kad Sov. S-ga yra pasiryžusi dar šiais metais pasitraukti iš Afganistano. Ji taip padarys net ir neatsižvelgdama, kokia vyriausybė bus sudaryta Afganistane jai pasitraukus, bet reikalaus, kad JAV nutrauktų jų dabar teikiamą paramą partizanams.

Izraelis jo okupuotame vakariniame Jordano krante ir Gazos ruože pradėjo areštuoti šimtus palestiniečių ir juos įkalinti administraciniu būdu keliem mėnesiam.

Japonijos vyriausybė ir valdančioji partija sutiko, kad Japonija turėtų padengti žymiai didesnę išlaidų dalį JAV kariuomenei ten išlaikyti.

Centrinės Amerikos taikos plano autoriai (Gvatemala, Salvadoras, Honduras, Nikaragva ir Kostarikas) buvo susirinkę pasitarti, kaip vyksta plano vykdymas praktikoj.

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— **Vilniuje,** Lietuvos sveikatos apsaugos ministerijos farmacijos darbuotojas, atsakinėdamas į Tiesos korespondentės klausimus pripažino, kad yra sumažintas importinių vaistų finansavimas, su daugeliu užsienio šalių firmų nutrauktos sutartys ir tokiu būdu sumažėjo medikamentų importas. Mėginta pagerinti vietoje vaistų gamybą, bet vaistų pramonės pertvarkymas nevyksta ir ėmė trūkti kai kurių vaistų. Kai kas ėmė sudarinėti vaistų atsargas. Pristigo žindukų, nes šeimininkės atrado kad jais patogu uždaryti butelius su kompotais, stiklines su uogienėmis. Pramonė ėmė gaminti kitokius žindukus, bet paaiškėjo kad jų negalima išvirinti, jie pakeičia formą. Dabar perkami lenkiški žindukai, bet ir jų nėra pakankamai. Lietuvoje gyventojams parduodama daugiausia vaistų visoje Sovietų Sąjungoje — už 80 milijonų rublių per metus.

— **Vilniuje** Lietuvos teatrų veikėjų sąjungos pokalbyje buvo paliesti aktualūs teatro darbų probleminiai klausimai, sąjungini ir užsienio gastrolių organizavimo reikalai ir kiti kultūros ugdymo klausimai persitvarkymo laikotarpiu. Pokalbyje dalyvavo kompartijos centro komiteto kultūros skyriaus vedėjas J. Paleckis, teatro veikėjų valdybos pirm. artistas R. Adomaitis, kompartijos centro komiteto antrasis sekretorius N. Mitkinas bei grupė žymių scenos meno veikėjų.

— **Kaune,** "Žilvyčio" meno gaminių įmonėje, bus pradėta gaminti sodo baldai iš vietnamietiško bambuko. 1988 metams tokių baldų gamybai Vietnamo firma "Baroteks" pateiks žaliavos už 200 tūkst. rublių.

— **Kauno** buitinės chemijos dirbinių gamykla, bendradarbiaudama su Rygos chemijos konstravimo biuru, sukūrė naujus ir patobulino senus plaukams šampūnus: Apinys, Ajeras ir Ruduo.

— **Skuodo rajone,** Barstyčiuose, aptiktas dar didesnis akmuo nei Puntukas, kuris buvo laikomas didžiausiu Lietuvoje. Šis Puntuko "brolis" yra ilgesnis. Kelmės rajone, Vileikių kaime yra trečiasis Puntuko "brolis", vadinamas Kriaučiaus akmeniu. Ir tasai yra ilgesnis už Puntuką ir jo aukštis galutinai dar nenustatytas, nes dar ne visai atkastas.

— **Kaune** gruodžio 11 buvo sunkiai nežinomo piktadario į galvą sužalotas Medicinos mokslų akademikas kardiochirurgas dr. Jurgis Briedikis, Kauno klinikose padaryta galvos kaulų operacija.

— **Vilniuje,** Profsąjungų kultūros rūmuose įvyko Lietuvos dailininkų sąjungos vienuoliktasis suvažiavimas. Be dailininkų suvažiavime dalyvavo CK Kompartijos atstovai, svečiai iš Maskvos ir kitų respublikų ir kiti partiniai ir tarybiniai darbuotojai. Gauta eilė sveikinimų. Kalbėjo dailininkas TSRS Dailės akademijos narys-korespondentas K. Bogdonas apie bėgamuosius reikalus, pasidžiaugė draugystė su užsienio lietuviais dailininkais, pažymėjo taisytinas klaidas ir vykdyti persitvarkymo procesą. Kalbėjo KP Centro Komiteto sekretorius L. Šepetys, Lietuvos dailės fondo valdybos pirm. R. Dalinkevičius, dalininkų s-gos revizijos komisijos pirmininkas dailininkas V. Karatajus. Buvo dar eilė kalbėtojų, kurie palietė aktualias dailininkams ir visuomenei rūpimas temas.

— **Maskvoje** įvykusioje tarptautinėje foto parodoje pirmąją premiją už foto reportažus iš Japonijos laimėjo A. Macijauskas. Paskatinančias premijas gavo V. Šonta ir R. Juškelis.

— **Panevėžyje** vyko Lietuvos profesionalinių dramos teatrų festivalis, kur buvo vaidinami Sovietų Sąjungos dramaturgų veikalai. Į festivalį buvo atvežti naujausi teatrų pastatymai. **S. L. K.**

Savaitės įvykiai

J. T. visumos susirinkimo pavestas, Izraelio okupuotuose arabų srityse ten gyvenančių palestiniečių būklei ištirti lankėsi gen. sekretoriaus pavaduotojas Murrack Goulding, bet niekas iš Izraelio oficialių asmenų jo nesutiko aerodrome,o Izraelio min. pirmininkas Izzhak Shamir atsisakė su juo tartis.

Sov. S-goje paskutiniu metu buvo pakeista eilės valdžios įstaigų, mokyklų, miestų ir jų gatvių bei aikščių pavadinimai, turėję Brežnevo vardą.

Apie 50 Irano greitlaivių puolė Irako Al Bakr ir Al Ameya aliejaus platformas, bet Irako greitlaiviai puolimą atrėmė.

Buv. Čekoslovakijos vadui Aleksandrui Dubcek, kuris nuo sovietų okupacijos pradžios niekada nebuvo oficialios spaudos minimas, buvo leista pasikalbėti su Italijos komunistų partijos organo "L'Unita" korespondentu. Pasikalbėjime Dubcek bando jo pravestas reformas susieti su dabar Gorbačiovo vykdomom ūkinėm ir politinėm reformom.

Kinija paskelbė, kad jos turimos strateginių raketų pajėgos yra pasiekusios tokį lygį, kad gali vykdyti priešpuolius.

Iki šiol besivaidijusios palestiniečių partizanų ir Libano partizanų grupės siekia susijungti bendrai kovai prieš Izraelį.

JAV pradėjo ruoštis pasigaminti jau trečią radaro nepagaunamo lėktuvo tipą. Be jau bandomų bombonešio B-2 ir kovos lėktuvo F-19 jos nori pasigaminti ir tolimos žvalgybos lėktuvą, kuris ore pasipildęs kuru galėtų skristi tol, kol lakūno ištvermė leistų. Jis galėtų skristi daugiau kaip 100,000 pėdų aukšty ir 3800 mylių per val. greičiu. Jis turėtų pakeisti dabar naudojamus tolimos žvalgybos liktuvus SR-71, arba Blackbird.

TORONTE ATŠVĘSTA LIETUVOS KRIKŠTO SUKAKTIS

Kantata "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva", žodžiai poeto Henriko Nagio, muzika Aleksandro Stankevičiaus, buvo atlikta 1987 lapkričio 14 Politechnikos Instituto teatro salėje minint Lietuvos 600 metų krikščionybės sukaktį. Atlikime dalyvavo apie 160 choristų iš Toronto ir artimųjų lietuviškų parapijų, simfoninis orkestras, keturi solistai — A. Pakalniškytė, S. Žiemelytė, V. Verikaitis ir R. Strimaitis. Dirigavo kompozitorius A. Stankevičius

Šia proga kompozitorius prie kantatos papildomai sukūrė trijų dalių simfonetą, Allegro — kryžių statymas apkrikštytoje tautoje, largo — žmonių malda prie kryžiaus ir allegro — okupanto visokeriopas kryžių niekinimas.

Orkestrui įspūdingai ir pakiliai šią simfonetą grojant pradėtas minėjimas.

Sekė poeto Henriko Nagio sukrečiantis žodis, privertęs susimąstyti ir ne vienam išspaudęs ašarą susirinkusiųjų atydžiai išklausytas.

Naują muziko Govėdo kūrinį "Šeši šimtai metų klūpo", su solistu J. Vaškevičium, orkestras pagrojo gerai diriguojant autoriui.

Kantata, šį kartą, suskambėjo kiek blankiau negu premjeros metu Montrealyje (1987 gegužės 23) dėl įvairių priežasčių: kaip mažokos scenos, kur turėjo tilpti choristai, orkestras ir solistai, stokos orkestrinių repeticijų ir kitokių technikinių kliūčių, bet gausiai susirinkusi publika priėmė labai šiltai, entuziastiškai.

Po koncerto įvyko įspūdinga eisena su plakatais, stilizuotu kryžium ir žvakėmis į Šv. Mykolo katedrą. Prie katedros atlikta naktinis budėjimas iki kitos dienos iškilmingų mišių, kurias aukojo vysk. P. Baltakis, OFM, koncelebruojant aplinkiniams lietuviškų parapijų kunigams, dalyvaujant popiežiaus atstovui ir kitų krikščioniškųjų religijų dvasiškiams. Pamaldų metu giedojo suaugusiųjų ir vaikų chorai bei maldininkai.

Šventė baigta Anapilio salėje pakiliu banketu. **ka**

DĖMESIO CENTRE – AŠTUNTOJI TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Žiniose ir aplinkraščiuose skaitome, kad 1988 birželio 24-27 Toronte įvyks Pasaulio lietuvių kultūros kongresas. Ir kad jo įkandin, irgi Toronte, įvyks PLB seimas, kuriam skirtos dienos birželio 28 - 30. Nepaprastai svarbūs šiedu renginiai, bet juose dalyvaus tik saujelė vadovaujančių visuomenininkų, tik elitas.

Trečiasis, jau tūkstančiams Šiaurės Amerikos lietuvių skirtas renginys — **VIII Laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventė.** Ji rengiama Hamiltone, lietuvių tirštai apgyventame pramoniniam Kanados mieste, maždaug už pusšimčio mylių nuo Toronto. Ji įvyks liepos 3, Vic Copps koliziejuje. Kadangi Šventėje laukiama bent dešimties tūkstančių svečių iš artimų bei tolimų Kanados ir JAV vietovių, rengėjai ruošia dar ir keletą kitokio pobūdžio publikos susitelkimų, įvyksiančių prieš šokių programą ir po jos. Apie tai jau spaudoje rašyta ir dar bus ne kartą rašoma.

Šokių šventės programoj dalyvauti užsiregistravo po grupę iš Vokietijos, Anglijos, Brazilijos, dvi iš Argentinos, penkios iš Kanados, visos kitos iš JAV. Arenoje suksis 104 rateliai su 1915 šokėjų. Tai imponuojantys skaičiai, maždaug tokie pat, kaip prieš ketverius metus dalyvavusiųjų VII šokių šventėje Clevelande.

Šventei artėjant, skaitytojus norime supažindinti su paskiromis tautinių šokių grupėmis. Jei ne su visomis, tai bent su tomis, kurios pasistengė apie save žinių anksti suteikti. Vieną iš tokių grupių—

Hartfordo, CT, "Berželis"

Šį grupė gyvuoja nuo 1972 m. Kai tų metų rudenį Hartfordo burmistras rengė All American festival, Dalia Minkūnaitė-Dzikienė lituanistinės mokyklos mokinius išmokė pašokti tris tautinius šokius ir jie festivaly lietuvių garbę apgynė. Po šio renginio grupė neišsiskirstė. Į ją ėmė jungtis daugiau jaunimo. Su gastrolėmis ji apkeliavo ne tik "savąją" Connecticuto valstiją, bet ir kaimynines — Rhode Island, Massachusetts, New Yorką. Hartforde 1981 m. JAV Ryto pakraščio lietuvių šokių šventę rengiant, "Berželio" grupė ir programoje dalyvavo, ir šventės ruošoj talkino lygiai didelį įnašą teikė minint 500 m. šv. Kazimiero mirties ir 600 m. nuo Lietuvos krikšto sukaktis. Keletas šokėjų buvo parinkti netgi šokti pastarosios iškilmėse Romoje. Visa grupė dalyvavo V, VI ir VII šokių šventėse.

"Berželio" grupė padalinta į du pogrupius: vyresniųjų šokėjų ir pradžios mokyklos moksleivių. Vyresniųjų padaliny yra 43 šokėjai, tarp kurių pats jauniausias 14 metų, o vyriausias 27. Moksleivių grupėje šoka 13 vaikų.

Nuo pat grupės įsisteigimo jos vyriausia vadove tebėra pradžioj minėta Dalia Minkūnaitė—Dzikienė. Dabartinis jos vyr. padėjėjas — Jonas Kodis. Kiti šokių mokymo talkininkai — Laima Šimanskytė, Saulis Dzikas ir Rima Dzikaitė. Muziką įgroja Jurgis Petkaitis, o garso inžinieriaus pareigas atlieka Alfonsas Dzikas.

Tokia trumpa "Berželio" istorija. Su šauniais jo šokėjais susitiksime liepos 3 popietę Hamiltono Copps koliziejuje.

Alfonsas Nakas

Hartfordo Berželio tautinių šokių grupės mergaitės šoka Sadutę. Nuotr. M. Banevičiaus

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northporth, N.Y. 11731. Tel. 516 366-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtinais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliam pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S, St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klijentais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Meilus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT – "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmad. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 - 10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11384. Tel. 718 229-9134.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas Petras Višinis, 173 Arthur St., Brockton,MA 02402. Tel. 617-586-7209.

DĖMESIO ŽURNALUI "B R I D G E S"!

Darbininko skaitytojai kviečiami nepalikti vaikų ir anūkų be lietuviško laikraščio. Jei kas iš anūkų nebegali skaityti lietuviškai, užsakykite "BRIDGES". Tai 10 kartų metuose išeinąs žurnalas anglų kalba. Informuojama apie lietuvių gyvenimą okupuotoje Lietuvoje ir išeivijoje. Metinė prenumerata tik 10 dol.

Prašau siuntinėti Bridges šiuo adresu:

Vardas, pavardė .....

Adresas .....

.....

Užsakytojo pavardė ir adresas .....

.....

Pridedu 10 dol. prenumeratai ir auką .....

Bridges, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA — —GAUSI PARODU SALĖ

KVEČAS JONAS 1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĖKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- ĮDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELĖMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Brooklyn, N. Y., 11207

Editorial Office 718 827-1352
Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office

Subscription per year $20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Lietuviškosios dailės keliai

Šiemet, vasario 16, minime 70 metų sukaktį, kaip buvo vėl atstatyta Lietuvos nepriklausomybė. Tai tikrai didelė mūsų sukaktis ir didelė lietuvių tautos šventė, nes tik nepriklausomybė sudarė sąlygas augti ir stiprėti tautinei kūrybai ir kultūrai.

Nepriklausomybės paskelbimas davė pradžią ir lietuviškai dailei. Tiesa, senajame Vilniaus universitete buvo dailės katedra. Iš ten išėjo nemaža dailininkų, kurie vaizdavo to meto žmones, Vilniaus miestą ir gamtą. Tačiau universitete dėstomoji kalba buvo lenkų. Visa tai nežadino lietuviškų tautinių aspiracijų. Jei buvo vaizduojama Lietuva, tai kaip Lenkijos provincija.

Uždarius universitetą, vėliau Vilniuje veikė braižybos mokykla, kur šiek tiek dėstė ir meno dalykų. Bet ir ten nekalbėta apie savitą lietuvišką dailę, nes viskas buvo dėstoma rusiškai.

Prasidėjęs lietuvių tautinis atgimimas pirmiausia suformavo lietuvių tautinę literatūrą., Nuo "Aušros" ir prasideda lietuvių literatūros naujieji laikai. Tautinio atgimimo sąjūdis palietė ir kitus beaugančius talentus — muzikus ir dailininkus. Jiems lavintis Lietuvoje nebuvo jokios mokyklos. Tie dailės meno studentai lankė meno akademijas Petrapilyje, Varšuvoje, Krokuvoje, Münchene, Paryžiuje, Florencijoje, Romoje.

Baigę svetimas mokyklas, jie jau pasijuto esą lietuviai, kuriems rūpi ir grynai lietuviški meno reikalai. Taip 1907 metų pradžioje Vilniuje buvo surengta pirmoji lietuvių dailės paroda. Tai buvo didelis posūkis lietuviškoje kūryboje — jau ateina dailininkas profesionalas ir jau rūpinasi lietuviškosios dailės reikalais.

Tada ir kilo plačios diskusijos, kaip suprasti dailę, kuri paprastai yra internacionali, kaip toje dailėje išryškinti tautinius bruožus. Tada Mykalojus Konstantinas Čiurlionis ir skatino labiau pažinti liaudies meną, jo kūrybines savybes perkelti į naująją dailę. Ir tai buvo teisingas kelio nurodymas.

Iki Pirmojo pasaulinio karo, iki nepriklausomybės paskelbimo jau vyko gana gyvas lietuviškosios dailės formavimasis. Rinkta lietuvių liaudies meno pavyzdžiai, kalbėta apie lietuvišką dailės muziejaus įsteigimą, rengtos parodos. Buvo įsteigta net dailės draugija, kuri rūpinosi lietuviška daile.

Bet tai buvo tik pradžia. Lietuviškąją dailę išjudino tik nepriklausomybės paskelbimas. Krašte pradėtos steigti lietuviškos mokyklos. Koks tai buvo stebuklas, kad galų galę po tiek šimtmečių klajonių tarp svetimų kultūrų pagaliau lietuviai galėjo įkurti lietuvišką mokyklą. Kūrėsi pradžios mokyklos, gimnazijos, aukštosios mokyklos.

Pradžioje Kaune 1920 metais buvo suorganizuoti piešimo kursai, kur dėstė lietuviai dailininkai profesionalai. Kursai parengė piešimo mokytojus, kurių taip reikėjo naujom mokyklom. 1922 suorganizuota Kauno Meno mokykla. Čia dėstė lietuviai dailininkai, iš čia jau sklido rūpestis, kaip puoselėti lietuvišką meną. Ten dėstė ne svetima kalba, o lietuviškai. Ir tie studentai buvo lietuviai patriotai, jaunoji karta.

Pagreičiui įkurti ir dailės muziejai, pirmiausia Kaune, paskui ir kituose miestuose. Baigę lietuviškąją meno mokyklą, pasklido tautoje kaip mokytojai ir visur kėlė lietuviškojo meno entuziazmą. *(nukelta į 4 psl.)*

Neseniai iš Lietuvos gautame sveikinime laisvojo pasaulio lietuvių jaunimo kongresui Australijoje rašoma: "Savo visuomenine, religine, nelegalia ir legalia politine veikla Jūs ir mes ginname ne tik žemės lopinėlį prie Baltijos, Giname ir skelbiame amžinąją tiesą. Primename laisvajam pasauliui žmogaus teisių ir laisvės kainą. Kova už pagrindines žmogaus teises neatskiriama nuo kovos už tėvynės laisvę. Aukščiausia tėvynės idėja — laisvės idėja".

Prieš 70 metų ta laisvės ir nepriklausomybės idėja buvo paskelbta Vasario 16 aktu. Laisvės ir nepriklausomybės žydėjimo trumpą laikotarpį nutraukė Sovietų Sąjungos okupacija. Ji sunaikino didelę dalį mūsų tautos, ji mus išblaškė į svetimus kraštus, ji stengėsi ir tebesistengia humanizmą, tautiškumą ir tikėjimą išplėšti iš lietuvio širdies, ypatingai iš jaunosios kartos. Okupanto pastangoms priešinasi visais galimais būdais tauta tėvynėje, visais būdais priešinamės ir mes laisvajame pasaulyje, kartu reikalaudami žmogaus teisių ir laisvės atstatymo Lietuvoje.

Lietuvių Bendruomenės vedamos Lietuvos laisvės atstatymo pastangos intensyviai reiškiasi religinėje, politinėje, švietimo, kultūrinėje ir socialinėje plotmėje. Visam tam darbui reikalingi ne tik darbininkai, bet ir su darbu surištos gausios lėšos. Visų pastangomis sutelktos Vasario 16 aukos duoda galimybę mūsų Lietuvių Bendruomenei, jos padaliniams ne tik šiuos darbus plėsti, bet ir naujų žygių imtis besikeičiančioje pasaulinėje politikoje, besikeičiant aplinkybėms Sovietijoje, besikeičiant galimybėms valstybių valdžios įstaigose. Šiems reikalams yra reikalingas nuolatinis lėšų rezervas JAV LB krašto valdybos išde.

Kartais Lietuvių Bendruomenė pakaltinama, kad ne tiems darbams suteikia pirmenybę, kad kitų svarbių institucijų darbus neparemia stambiomis lėšomis, nors tos institucijos ir pačios turi lėšų telkimo vajus. Turime ir neužpelnytų pabarimų ir labai šališkų pamokymų. Neseniai spaudoje pasirodė kritiškų pasisakymų dėl pavedimo dr. S. Sužiedėliui paruošti istorinio pobūdžio knygą "The Lithuanian War and Refugee Documentation Project". Kritika išreiškiama ne dėl jo pajėgumo tokiam moksliniam, mūsų istorijai svarbiam veikalui parašyti, bet dėl autoriaus turėtos tarnybos mums nepalankioje įstaigoje.

Priekaištai yra tokio pat pobūdžio, kaip OSI kaltinimas asmenims dėl žydų naikinimo vokiečių okupacijos metais tik todėl, kad tuo metu jis turėjo valdiškas tarnybas, nors asmeniškai prie žydų naikinimo neprisidėjo. Dr. S. Sužiedėlio knygos kritikavimui, ją berašant, yra speciali komisija. Savo nuomones pareikšti galėsime perskaitę, kai ji bus išleista.

Jau 4 metai, kai buvo ieškomas autorius šiai knygai parašyti. Deja, jis nebuvo rastas. Reikia tik džiaugtis, kad šiam sunkiam darbui atlikti atsirado kvalifikuotas žmogus su kitiems neprieinamais šaltiniais. Sukritikuoti kvalifikuotą autorių, tik pradėjus darbą, nemačius to darbo vaisių, kuris yra reikalingas toje "kovoje už amžiną tiesą ir tą žemės lopinėlį prie Baltijos", gali tik neatsakingas asmuo.

Šaukimas, kad nebeaukokite Lietuvių Bendruomenei, kadangi mano nuomonė yra kitokia, negu PLB, JAV LB tarybos ir krašto valdybos, kitokia negu Lituanistikos tyrimų ir studijų centro vadovybės, Lituanistikos Katedros ir Lietuvių Fondo vadovybės, kurie šiam darbui pritarė, yra nesuprantama ir kenksminga privati žurnalistika.

Niekas neabejoja JAV LB krašto valdyboje, kad reikalingos žymiai didesnės lėšos visoms institucijoms, kurios gina lietuvių teises. JAV LB iždas visas kukliai parėmė, tik gaila, kad nėra tiek lėšų, kad ta parama būtų efektyvesnė ir gausesnė. Kai mes kovojame už pagrindines žmogaus teises Lietuvoje, reikalas visiems labai aiškus. Kai mums tenka kovoti ir milžiniškų lėšų ieškoti dėl pagrindinių žmogaus teisių gynimo demokratinėje Amerikoje, mes atsimušame į kapitalistinę sieną, kuria net ir teisė remiasi. Tokiose aplinkybėse jau reikalinga labai agresyvi visų mūsų veiksnių akcija ir lėšos, dėl kurių kaltinti Lietuvių Bendruomenės vadovybę nėra pagrindo.

Lietuvybės išlaikymo darbų šiapus ir anapus Atlanto yra begalo daug. Tik daug rankų gali didžią naštą pakelti. Tačiau darosi vis sunkiau tas rankas surasti. Dirbančių iš idėjos atsiranda vis mažiau ir mažiau. Gyvendami kapitalistiniame krašte pasisavinome ir jo formas. Tiek savi, tiek svetimi, talkiną kovoje už pagrindines žmogaus teises, pateikia stambias sąskaitas jų pastangų kompensacijai. Smulkiam JAV LB iždui yra neįmanoma viską apmokėti, ar norimas subsidijas paskirti.

Pernai turėjome sėkmingą Vasario 16 aukų telkimą. Šiais metais švenčiant 70 metų jubiliejų nuo Lietuvos Nepriklausomybės akto paskelbimo, lėšų telkimas turi būti dar gausesnis, dar sėkmingesnis, tuo sustiprinant JAV Lietuvių Bendruomenės iždą ir darbus. Lietuvių Bendruomenė šiais jubiliejiniais metais turi eilę svarbių renginių, leidinių ir žygių lietuvybės išlaikymui, Lietuvos laisvės priartinimui. Vasario 16 idėjai reikalinga skirti ne tik dešimtines, bet ir šimtines jubiliejaus proga. Visi, aukoję $150.00 ar daugiau, bus apdovanoti sidabriniu trijų Lietuvos prezidentų medaliu.

Kai laisvės kaina tėvynėje yra mokama koncentracijos stovyklomis, kalėjimais, tardymais, mušimais ir psichiatrinėmis ligoninėmis, mums visgi lengviau ir patogiau mokėti doleriais, kurių daugelis iš mūsų turi sutelkę, ar geros tarnybos jų gausiai atneša.

Tam laisvės kainos mokėjimui tinkamiausia yra mūsų laisvės ir nepriklausomybės šventės diena Vasario 16. Tad šia proga būkime dosnūs visiems veiksniams, kurie dirba Lietuvos laisvinimo darbą. Būkime dosnūs JAV Lietuvių Bendruomenei, kuri lietuvybę išeivijoje išlaiko, kad Lietuvos laisvės atgavimo žygiai tęstųsi, kad dabar lietuvių bendruomenėje auganti ir veikianti jaunoji karta, gal jau ir po mūsų, vėl skelbtų pasauliui apie laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, kaip kad buvo paskelbta prieš 70 metų.

Šią mažą laisvės kainą mokėdami bent dalinai atliksime savo pareigą išeivijoje.

Bronius Juodelis
JAV LB Vicepirmininkas
Finansų Reikalams

LAISVĖS KAINA MŪSŲ BENDRUOMENĖJE

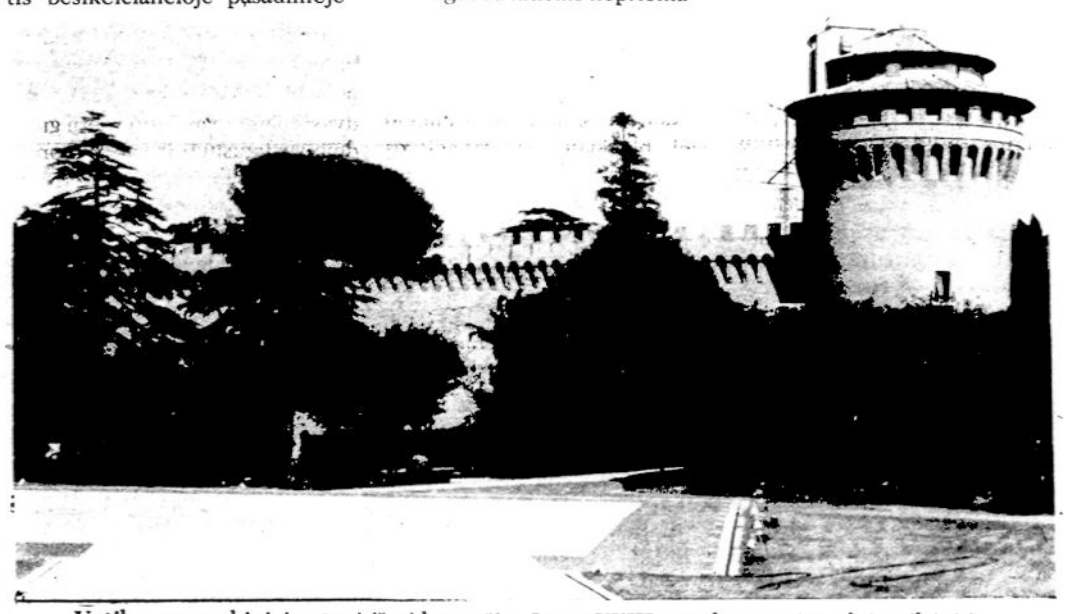

Vatikano gynybiniai mūrai iš viduramžių. Jonas XXIII mėgdavo pasitraukti poilsiui į senovinių gynėjų būklą.

Iš kelionės tik asilas negrįžta arkliu

II APAŠTALAS PAULIUS ROMOJE *19*

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

Dažnai ieškojau Apaštalo pėdsakų

Pozzuoli (Pozuoli), Capua (Kapua) ir Formia (Formiją) lankiau keliasyk dar studentu būdamas. O Terracina (Teračina) ir vėliau domėjausi kartu su vysk. Anatanu Deksniu. Tai buvo 1981 m. pavasarį. Dievės Circės kalnas ir Odisėjo nuotykiai tada patraukė mus į Terracina atgaivai.

Nuo Terracina Apijaus vieškelis apaštalo Pauliaus laikais suko nuo pajūrio į pelkes. O pelkėse būta šalia vieškelio ir kanalo ikf pat Apijaus aikštės. Asilai, varomi palei kanalą, tempdavo baržas su važma ir keleiviais. Labai galima, kad ir kaliniai buvo barža pavežinti, nes kanalu kelionė būdavo spartesnė. Nūdien pelkės yra nusausintos. Anais laikais pelkės turėjo knibždėti uodais. Keleiviams grėsė maliarija.

Apijaus aikštės ir Trijų tavernų ieškoti prieš keliolika metų leidausi prel. Pauliaus Jatulio ir kun. Vlado Delinikaičio draugystėje. Tada prel. Jatulis vežė savo automobiliu. Buvome tikri, kad surasime, bet surasti nepasisekė. Apijaus aikštė turi būti kur tai arti Cisterna (Čisterna) miestelio prie 43-iojo Apijaus vieškelio myliastulpio.

Beieškant, užklupo lietus. Sušlapę, nutarėme atsisakyti Apijaus aikštės ir važiuoti link Trijų tavernų. "Taverna" nėra vien tik smuklė. Šalia vyno tavernoje gali rasti ir sūrio su duona bei šilto valgio.

Mūsų ieškojimas aną lietingą popietę baigėsi juokingai. Radome ne vieną, bet keletą "tavernų", kurios šovėsi būti apaštalo Pauliaus užeigos vieta, aprašoma **Apaštalų darbų** knygoje (Apd. 28, 15).

Trijų tavernų užeiga senovės raštijoje

Senovinė raštija mini Trijų tavernų užeigos namus. Šalia jos būta ir Asklepijaus, sveikatos dievo, šventovėlės. Nenuostabu. Mat pelkėse tūnojo maliariją nešantys uosiai.

Senovės autoriai, aplamai, nesididžiuoja savo amžiaus viešbučiais — tavernomis. Patogumų keleiviui jose buvo maža: pastogė ir nepaklota lova. Puodą valgiui virti ir patalynę reikėjo pačiam keleiviui kartu vežtis. Tavernų šeimininkai buvo vagišiai ir turėjo blogą vardą.

Horacijus Apijaus aikštės tavernų šeimininkus vadina sukčiais ir apgavikais. Be to, jis prisimena, kad negalėdavęs užmigti dėl parazitų ir kvarkančių varlių pelkėse.

Ir tavernų patarnautojos padarė Horacijui blogą įspūdį. Ne tik pačios užsiimdavo prostitucija, bet laikydavo verges svečių pamėgiams, atskiesdavo vyną ir visokiais būdais apgaudinėdavo svečius. Pasakojama, kad vienoje iš tokių tavernų Neronas susitiko su savo pirmąja žmona.

Apaštalui Pauliui nakvynė tavernoje vargu ar buvo maloni. Tačiau čia jo laukė staigmena. **Apaštalų darbų** autorius rašo, kad Romos krikščionys, "išgirdę apie mus [Paulių ir jo palydą], atėjo pasitikti iki 'Trijų tavernų'" (Apd 28, 15).

Prieš keletą metų apaštalas Paulius buvo rašęs laišką Romos bendrijai. Dėkingi laiško skaitytojai atsiuntė pasiuntinius pasveikinti kalinį Apaštalą. Pauliui turėjo būti smagu. Po ilgos, pavojingos ir varginančios kelionės kalinio pančiuose, jį apkabino krikščionys iš Romos. Kai kuriuos iš jų apaštalas Paulius pažino, o apie kitus buvo tik iš kitų girdėjęs.

Užtenka atsiversti laišką **Romiečiams**. Paskutiniame skyriuje yra sąrašas asmenų, kuriuos apaštalas Paulius sveikino iš Korinto. Atrodo, kad Akvila ir Priskilė, kadaise priglaudę apaštalą Paulių Korinte, buvo persikėlę į Romą. "Juos išvydęs, Paulius dėkojo Dievui ir įgavo naujo pasitikėjimo" (Apd. 28, 15). Tai lengva suprasti. Karininkas Julijus, sargybiniai, o ypač kiti kaliniai buvo nustebinti nelauktu vaizdu.

Einame pasitikti apaštalo Pauliaus

Mudu su kun. Vladu Delinikaičiu einame Apijaus vieškeliu į pietus. Tik keletą kilometrų. Apijaus vieškelis yra man gerai pažįstamas. Mėgau ir mėgstu ant jo atklysti ir juo paeiti. Apaštalas Paulius ėjo Romos linkui, mudu einame jo pasitikti. Tolumoje matosi Albanų kalnai. Apaštalas Paulius su palyda juos pasiekė prie Velletri atšlaičių. Pasak apokrifinės **Apaštalų darbų** knygos, Aricia (Aričia) miestelyje dar sykį buvo apsistota nakvynei.

Kitą rytą apaštalas Paulius įžengė į Lacijumo (Latium) provinciją – Romos genijaus gimtinę. Čia ilgainiui krikščionybė pasinaudos Romos ir Graikijos geniujumi ir duos Vakarų kultūrai bei civilizacijai krikščioniską veidą. Asmuo, kuris nešė visuotinio išganymo sėklą iš Jeruzalės į Romą ir paruošė dirvą istoriniam poslinkiui, buvo arti Romos imperijos sostinės.

Laivai, sakoma, yra saugūs uoste. Tačiau laivai ne tam statomi. Žmogus yra saugus namie. Tačiau žmogus keliauja, kad būtų "namie". Apaštalas Paulius būtų buvęs saugus ir "namie" tarp savo tautiečių, bet jis žinojo patirtimi, kad "Kristaus meilė valdo" jį (2 Kor 5, 14).

Aricia vietovėje buvo ir Efezo dievės Dianos šventykla. Neperseniai ji buvo pastojusi Apaštalui kelią sidabininkų sukeltu sąmyšiu Efeze (žr. Apd. 19, 23 - 40). Kitą rytą, kalinių vora pajudėjo paskutiniam ilgosios kelionės tarpsniui. Šiaurėje ant akiračio matėsi platus miestas. Atėjusieji pasitikti krikščionys džiugiai rodė jo linkui: "Ecce Roma!" Štai, Roma čia pat!

Roma nuo Albanų kalnų

Šiuo laikinė Roma daug kuo skiriasis nuo cezarių Romos. Ten, kur nūdien turistas mato Šv. Petro bazilikos kupolą, anuomet buvo Nerono žaidynių aikštė su obeliskais. Ne visa anuometinė Roma buvo iškili. Forumai, Palatino kalva, Nerono Domus aurea — Auksiniai rūmai kyšojo tarp paprastų pastatų. Tiesą sakant anuometinė Roma buvo nešvarus ir dvokiantis miestas su siauromis gatvelėmis tarp daugiaaukščių namų.

Iš tolo Roma atrodė didinga ir patraukli. Gelsvai rudos spalvos namai su marmuro rūmų properšomis žaliame Tiberio pakrančių fone rište rišo akis. Kapitolijumo ir Nerono rūmai smaginosi saulėje savo marmuro iškilumu kaip nūdien mirga baltumu Vittorio Emanuele II paminklas prie Piazza Venezia.

Vandentiekiai — Klaudijaus, Apijaus ir Marcijaus — nuo Albanų kalnų, lyg šimtakojai gyvūnai, šliaužė per žalius Lacijumo laukus miesto linkui. Vandentiekiai buvo Romos pasididžiavimas.

Apijaus vieškelis ir didžiūnų kapai

Artėjant prie miesto, Apijaus vieškelis tampa iškilmių keliu ir didžiūnų kapais. Šį rytą paėjome šia vieškelio dalimi trejetą kilometrų. ***(Bus daugiau)***

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VEIKLOJE

Dr. Ramunas Kondratas, JAV LB Visuom. reikalų tarybos vicepirm., atstovauja LB-nei Washingtone veikiančioje Freedom federation. 1987 gruodžio 7, Gorbačiovui atvykus į JAV, Laisvės federacija National Press Club sušaukė spaudos konferenciją. Konferencijos metu 15 Sov. Sąjungos pavergtų tautų atstovų pateikė pranešimus apie "glasnost" poveikį jų kilmės kraštams. Gausiai susirinkusiems spaudos atstovams apie Lietuvą kalbėjo dr. Kondratas. Savo kalboje jis priminė rugpjūčio 23 d. demonstracijas Vilniuje, tikinčiųjų tebesitęsiantį persekiojimą, Vilniaus katedros atėmimą, sąžinės kalinius. Jo kalbos vertimą Amerikos Balsas perdavė Lietuvai ir Trečiajam Pasauliui.

JAV LB Kultūros taryba, vadovaujama Ingridos Bublienės, sukaktuvinius Lietuvos Nepriklausomybės metus yra pasiryžusi atžymėti informacinio veikalo apie Lietuvą anglų kalba išleidimu ir rašyt. Ant. Škėmos veikalo "Awakening" (Pabudimas) pastatymu šio krašto scenoje. Veikalas liečia partizaninio karo laikotarpį Lietuvoje. Knygos paruošimas spaudai eina prie galo, o dėl veikalo pastatymo dabartiniu metu vyksta pasitarimai su aktorium Arūnu Čiuberkiu ir jo vadovaujama amerikiečių teatralų grupe New Yorke.

JAV LB XI-ji Taryba, savo sesijoje, įvykusioje 1987 lapkričio 13 - 15 St. Petersburge, įgaliojo JAV LB Krašto valdybą 1988 metus paskelbti **Lietuvos Nepriklausomybės Metais.** Tuo reikalu Krašto valdyba gruodžio pradžioje pasiuntė spaudai atitinkamą pranešimą, kurį spauda paskelbė. Organizacijos ir asmenys rašant laiškus yra prašomi prie datos pridėti **Lietuvos Nepriklausomybės Metai.** Tikimasi, kad tai laiško gavėjui ir siuntėjui primins svarbą 70-tą nuo Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį prisiminti didesniu dėmesiu bei auka Lietuvos laisvinimo darbui ir lietuvybės išlaikymui.

JAV LB Visuom rkl. tarybos kvietimu, Kanadoje gyvenanti jaunosios kartos istorikė dr. Rasa Mažeikaitė ruošia spaudai kelių metų laikotarpį apimantį leidinį "Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania". Dr. Mažeikaitė yra viduramžių Lietuvos specialistė, paskaitomis ir raštais spėjusi teigiamai užsirekomenduoti istorikų ir visuomenės tarpe. Pereitą vasarą ji buvo viena iš nedaugelio lietuvių istorikų pakviesta skaityti paskaitą Vatikano organizuotame simpoziume Lietuvos 600 metų krikščionybės tema. Lietuvių Fondas remia minimo veikalo paruošimą spaudai, o JAV LB finansuoja jo išleidimą iš laisvinimo darbui visuomenės skirtų aukų.

Philadelphijos arkivyskupas kardinolas John Krol, norėdamas, kad Lietuvos 600 metų krikšto sukakties minėjimas nesibaigtų vien su iškilmių diena, bet taip pat atneštų ilgalaikių apčiuopiamų rezultatų, Philadelphijos LB valdybos suorganizuotam vietos jubiliejiniam komitetui pasiūlė imtis akcijos tikėjimo reikalams atgauti meno galerija sovietų paverstą Vilniaus katedrą. Siūlymas buvo entuziastiškai priimtas. Su Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos vadovu kun. K. Pugevičium buvo pradėta tartis dėl atitinkamos peticijos M. Gorbačiovui paruošimo, o Philadelplhijos miestui JAV Kongrese atstovaująs kongr. Robert Borski buvo paprašytas tuo reikalu Kongrese įnešti atitinkamą rezoliuciją. 1987 lapkričio 1 Philadelphijoje vykusių jubiliejinių iškilmių metu, dalyvaujant spaudos ir televizijos atstovams, kardinolas Krol pirmasis pasirašė po peticija. Jį sekė vyskupai P. Baltakis ir L. DeSimone, doc. Vyt. Skuotis, JAV LB Krašto valdybos pirm. Vyt. Volertas ir kt. Philadelphijoje pradėta akcija buvo perkelta į kitas kolonijas. Parašų po peticija rinkimas buvo vykdomas kiek vėliau vykusių jubiliejinių iškilmių metu New Yorke, Chicagoje, Los Angeles, Toronte ir kt. JAV LB Krašto valdyba aplinkraščiu kreipėsi į visus LB vienetus su prašymu prisidėti prie parašų po peticija rinkimo ir sponsorių kongr. Borski įneštai rezoliucijai H.R. 300 suradimo. Visuose LB ruošiamuose Vasario 16 minėjimuose bus renkami parašai Vilniaus katedros atgavimo tikslu.

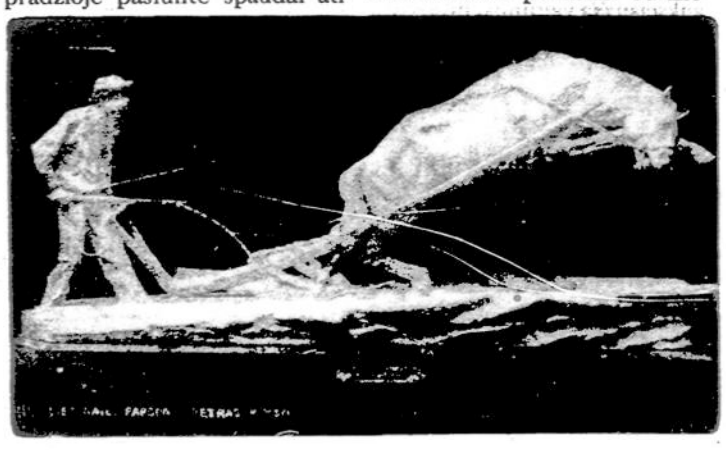

Skulptoriaus Petro Rimšos kūrinys — "Gana to jungo". Skulptūra buvo išstatyta III-oje dailės parodoje 1909 metais Vilniuje. Jį simbolizuoja to meto pavergtą Lietuvą. I-moje dailės parodoje 1907 metų sausio mėnesį Rimša buvo išstatęs "Vargo mokyklą". Šis atvirukas buvo išleistas III-čios parodos rengėjų.

Vasario 16-osios sukakties proga JAV LB Krašto valdyba ėmėsi iniciatyvos paruošti transliavimui per amerikiečių radiją tris radijo programas apie Lietuvą. Programos yra anglų kalba su lietuviškos muzikos paįvairinimu. Šiais metais dvi radijo programas (15 min. ir 27 min. ilgio) ruošia solistė Rasa Bobelytė-Brittain, New Yorko radijo stoties WLTW žinių direktorė. Trečiąją programą ruošia ilgus metus LB-nei talkiną clevelandiečiai Juozas Stempužis ir Algis Rukšėnas, puikiai sugebėję užsirekomenduoti su kultūrinio pobūdžio radijo programų paruošimu. Jų ruošiama programa bus 27 min. ilgio. Džiaugdamasi naujos profesionalės R. Bobelytės atėjimu į talką ir veteranų J. Stempužio ir A. Rukšėno pažadu ir toliau padėti programų ruošime, Krašto valdyba kreipiasi į visus lietuvius su raginimu, pabandyti šias magnetofoninėse juostelėse įrašytas programas įpiršti amerikiečių radijo stotims. Kreipiantis prašyti jas perduoti "public service" tikslu. Programas užsisakyti rašant: JAV LB Krašto valdybos reikalų vedėjui Br. Krokiui, 1124 Hedgerow Lane, Philadelphia, PA, 19115. Telef. 215.671-0397.

JAV LB Krašto valdybos pirm. V. Volertas ir adm. Alg Gečys 1987 gruodžio 3 dalyvavo Baltuose Rūmuose suruoštame seminare apžvelgti Sov. Sąjungos paklusimą žmogaus teisių nuostatams. Seminaro metu pagrindinę kalbą pasakė prez. R. Reagan. Tos pačios dienos popiety V. Volertas ir Liet. Inf Centro Washingtone įstaigos vedėjas Vikt. Nakas buvo vieninteliai lietuviai baltų delegacijos sudėtyje, kuriuos priėmė valstybės sekretoriaus pavaduotojas John Whitehead. Audiencijos metu Whitehead pareiškė, kad JAV-ės nepripažino, nepripažįsta ir nepripažins Sov. Sąjungos smurtu įvykdytos Pabaltijo valstybių aneksijos į Sov. Sąjungą.

M. Gorbačiovui viešint Washingtone, 1987 gruodžio 8 prie Baltųjų Rūmų esančiam Lafayette parke įvyko baltų ruošta demonstracija. Iš demonstravusių 700 asmenų lietuvių buvo apie 150 asmenų. Šiame skaičiuje 20 lietuvių būta iš Philadelphijos ir toks pat skaičius iš Clevelando. Demonstrantų tarpe buvo JAV LB Krašto valdybos pareigūnai Vyt.Volertas, Br. Krokys, Alg. Gečys, Ohio LB apygardos pirm. K.Žiedonis, Clevelando apyl. pirm. Vl. Čyvas, Washingtono LB apyl. pirm. D. Skučas. Demonstracijoje dalyvavusią JAV LB Kultūros tarybos pirm. Ingridą Bublienę citavo Washingtono demonstraciją aprašęs Clevelando laikraštis *The Plain Dealer:* "Mes čia esame ne dėl to, kad mūsų žmonėms būtų leista išvykti. Mes demonstruojame, kad mūsų žmonėms būtų leista būti laisviems savame krašte."

JAV LB Visuom. rkl. taryba Vasario 16 proga yra paruošusi pavyzdinę medžiagą, nurodančią kaip kreiptis į JAV prezidentą, Kongreso narius, amerikiečių spaudą ir t.t. Pateikiama pavyzdinių laiškų pavyzdžiai, rezoliucija priėmimui Vasario 16-sios minėjime ir t.t. Informacija gaunama rašant: Lithuanian-American Community, Inc., 1124 Hedgerow Lane, Philadelphia, PA. 19115.

JAV LB Visuom. rkl. tarybos ir "Koalicijos..." narės Astos Banionytės-Connor rūpesčiu, baltų ir ukrainiečių organizacijos ryšium su Juozo Kungio apeliacija JAV-ių Aukščiausiam Teismui pateikė amici curiae (teismo draugų) dokumentaciją. Turinčiam 44 puslapius dokumente iškeliamas faktas, kad 67 procentai pilietybės atėmimo bylų yra nukreiptos prieš baltus ir ukrainiečius, kai tuo tarpu šių tautų asmenys tesudarė 26 procentus po II-jo Pasaulinio karo DB įstatymu įsileistų asmenų skaičių. Dokumente teigiama, kad sovietų pateikiama "įrodomoji medžiaga" siekia diskriminuoti baltų ir ukrainiečių tautų, kurios siekia nepriklausomybės, asmenis. Šis adv. Wm. S. Hemsley paruoštas dokumentas puikiai nušviečia karo laikotarpį ir pristato teismui žinotinus istorinius faktus.

JAV LB Krašto valdybos vicepirm. dr. Viktoras Stankus OSI įstatymo pataisos papildymo reikalu kontaktuoja JAV Kongreso narius ir veda pokalbius su nuosaikių Amerikos žydų organizacijų vadovais. Washingtone vykusios LB ruoštos Lietuvių politinės konferencijos metu dr. Stankus ir LTGK Akcijos vieneto koordinatorius bei "Koalicijos..." pirm. Ant. Mažeika OSI reikalais lankėsi Teisingumo departamente. Čia tarėsi su valstybės prokuroro padėjėju Joseph Morris, Taip pat vedė pokalbą su Chris Gersten, National Jewish Coalition vykd. direktorium.

JAV LB Krašto valdyba ryšį su LB apylinkėmis palaiko leidžiamų aplinkraščių ir spaudos talka. Neperseniausiai įsikūrus LB apylinkėms Las Vegas, Kansas City ir kt., iškilo problemų su žinių perdavimu, antros ir trečios kartų lietuviams turint problemų su lietuvių kalba. Padėčiai gelbėti, su paskutiniuoju 1987 metų Krašto valdybos aplinkraščiu pasiųsta aplinkraščio santrauka anglų kalba. Nors tai užkrauna Krašto valdybai daugiau darbo, našta lengvai pakeliama, nes, Lietuvių Chartos žodžiais, "Visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai".

Vasario 16 proga JAV LB Krašto valdyba kreipiasi į patriotinę visuomenę su prašymu piniginė auka paremti JAV LB pastangas išlaikyti išeivijoje tautinę gyvybę ir siekti pavergtai Lietuvai laisvės. Aukų telkimo tikslu ir šiais metais išleistas lankstinukas, kuriame apibūdinama JAV LB-nės 1987 metų įvairių sričių veikla. Lankstinukas gausiai iliustruotas nuotraukomis iš LB veiklos.

— Seattle, Wash., lietuvių akademinis sambūris susirinks sausio 21 d. 7:30 val. vak. Bray namuose. Washingtono universiteto prof. Ilse Cirtautienė kalbės apie senovės Lietuvos istoriją.

Kultūros kongrese, kuris ruošiamas šiais metais Toronte, bus ir literatūros vakaras. To vakaro ruošos reikalais kalbėjosi Milda Lenkauskienė, Kultūros Kongreso rengėja, su poetu Henriku Nagiu (k.) ir Birutė Nagienė (d.).

AIDAI UŽBAIGĖ 1987 METUS

1987 metų Nr. 4 šių metų pradžioje išsiuntinėtas prenumeratoriams. Truputį pavėluota, bet dabartiniuose mūsų spaudos sunkumuose tai beveik neišvengiama ir visuomenei suprantama.

Šis Aidų numeris dar yra tęsinys Lietuvos krikšto jubiliejinių išgyvenimų, ryškiai atsispindėjusių praėjusių metų numeriuose. Dabar apie tai spausdinami du moksliniai stiprūs straipsniai — prel. Pauliaus Jatulio ir dr. Rasos Mažeikaitės.

Rasa Mažeikaitė, gyvenanti Toronte, yra nauja istorinio mokslo jėga išeivijoje. Jos straipsnis "Dramatiški krikšto keliai į Lietuvą" atveria plačius mūsų tautos horizontus, deja, kupinus skaudžios patirties, įsijungiant į krikščionių bendriją. Ypač iškeliamos krikšto problemos ir kunigaikščio Algirdo sumani diplomatija.

Prel. Paulius Jatulis kaip istorikas yra Vatikano archyvų ekspertas. Jo ilgas straipsnis "Lietuvos kelias į krikštą" itin paremtas istoriniais faktais. Nė vienas iš mūsų istorikų taip detaliai nėra iškėlęs kryžiuočių ordino skriaudų Lietuvai. Studija apima 27 žurnalo puslapius. Ją reikėtų išversti į anglų kalbą ir paskleisti tarp kitataučių istorikų.

Kituose straipsniuose Antanas Vaičiulaitis apibūdina Bernardo Brazdžionio poetinę kūrybą; dr. Bronius Nemickas pateikia iš vokiečių kalbos dokumentinį vertimą apie Lietuvos žmonių prievartos darbus vokiečių okupacijos metais. Taip pat šiame numeryje paminimas Maironio 125 metų gimimo jubiliejus ir spausdinama Bernardo Brazdžionio eilėraščių.

Apžvalginėje dalyje Vytautas Volertas straipsnyje "Prielaidos ir tikrovė" įdomiai apibūdina mūsų politinę padėtį; A. Kučiūnas nušviečia komp. Stasio Šimkaus šimtmetinę gimimo sukaktį; J. Gimbutas aprašo XI-ąjį Lituanistikos instituto suvažiavimą; Saulius Pašilis — kai kuriuos ateistinės moralės bruožus. Be to, Kęstutis Girnius recenzuoja Vilniuje išleistą Filosofijos Istorijos chestomatiją, Antanas Slavov — A. Landsbergio pjesę "Children in the Amber Palace", Marija Stankus-Saulaitė — jaunųjų poezijos antologiją "Keturi".

Aidai išeina 4 kartus metuose didelio formato 72 puslapių leidiniu. Redaguoja Leonarda Andriekus, OFM. Prenumeratos kaina — 20 dol. metams. Dabar tinkamiausias laikas užsiprenumeruoti žurenalą ir tuo prisidėti prie savo kultūros ugdymo išeivijoje. Adresas: AIDAI, 361 Highland Blvd., Brooklyun, NY 11207.

Lietuviškosios dailės keliai

(atkelta iš 3 psl.)

Tai, kas buvo sukurta nepriklausomos Lietuvos laikais, paliko kaip stiprus pagrindas okupacijų metams. Niekas jau nebedrįso pašalinti lietuvių kalbą iš mokyklų, nedrįso sustabdyti ir dėmesio lietuviškai liaudies kūrybai. Tą meną pradžioje tik nukreipė į socialistinį realizmą. Bet ir tuose metuose buvo sukurta daug gražių lietuviškų peisažų, temat inių paveikslų. Tai seniau vaizdavo dailininkai sulenkėję, nemokėję lietuviškai. Jiem nerūpėjo lietuvių tautinė kultūra. Dabar vaizduoja dailininkai lietuviai, kuriems rūpi lietuviškasis menas. Tai tradicijos, atsineštos iš nepriklausomos Lietuvos.

Ir tose sąlygose, kada partiją nurodo dailininkui, ką jis turi sukurti ir kaip, ten padaryta labai daug. Išaugo, suklestėjo lietuviška gafika, tapyba, keramika, kilimų menas, skulptūra. Išaugo dėl to, kad nepriklausomybės metai paliko gilias savos kūrybos tradicijas.

-o-

Šiai sukakčiai pagerbti ir drauge prisiminti, kaip vystėsi lietuviškoji dailė, rengiama ir šį pen-kioliktoji dailės paroda. Tai geriausias sukakties paminėjimas — parodyti, kaip kūryba išreiškė mūsų tautines aspiracijas. Kūryba jug ir kalba, kad kiekvienas turi teisę į nepriklausomybę, o juo labiau tokios tautos, kurios sukuria savo aukštą individualų meną.

Šioje parodoje ir bus prisiminti vyresnieji dailininkai, pirmųjų parodų dalyviai, lietuviškosios dailės mokytojai. Nemaža tų kūrinių turi sutelkusi A. Galdiko galerija prie Kultūros Židinio. Tie galerijos turtai ir bus išstatyti parodoje. Šalia jų dalyvauja ir šioje apylinkėje aktyviai besireiškią, besisielojąs savo tautine kūryba dailininkai. Tikrai tai bus įdomus ir spalvingas vainikas Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti.

Su dideliu dėmesiu laukiame šios parodos, kuri bus sausio 30 ir 31 dienomis. Data gal kiek ir nepatogi, bet Židinio patalpos yra užimtos iki pavasario. Laisva buvo tik ši data. Bet tėvynė šaukia ir mūsų laukia, kad mes pasirodytume su savo kūryba. Ir tai padarysime! Visi kviečiami iš anksto į šią iškilmingą ir įspūdingą parodą!

DARBININKO premiją laimėjusi rašytojos ALĖS RŪTOS apysaka

MARGU RAŠTO KELIU

Tai vienintelis toks kūrinys lietuvių literatūroje nes apysaka paremta biografiniais atspindžiais ir vaizduoja peotą BERNARDĄ BRAZDŽIONĮ ir jo aplinką bei kūrybą.

— Šia premija atžymėta Darbininko 70 metų sukaktis —

- Išleido Darbininko redakcija.
- Spaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklyne.
- 281 psl.
- Kaina — 10 dol.

Užsisakyti šiuo adresu:
Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Dainuojame toliau...

...sako vienas Clevelando vyrų okteto narys, pasibaigus pirmam okteto pasirodymui Clevelande po to, kai negailestinga mirtis pakirto okteto įkūrėją ir ilgametį jo muzikinį vadovą Rytą Babicką. Tai buvo stipri, energinga asmenybė, kuri sugebėjo vadovauti net trims chorams, harmonizuoti, mokyti ir diriguoti.

Čiurlionio ansamblio vadovui ir steigėjui Alfonsui Mikulskiui mirus, Rytas Babickas, ilgametis ansamblio chormeisteris, perėmė dirigento pareigas, kurių jam neteko ilgai eiti. Su vyrų oktetu jis apkeliavo visas lietuvių kolonijas keliuose kontinentuose, o kas sekmadienį diriguodavo Clevelando Šv. Jurgio parapijos chorą, kasmet paruošdamas tradicinę religinių giesmių programą prieš Bernelių mišias...

Čiurlionio ansamblis turėjo laimę jauno profesionalo muziko dr. Broniaus Kazėno asmeny gauti vadovą ir dirigentą. Šv. Jurgio parapijos choras, vargonais grojant Jūrai Blynaitei, vis dar neturi vadovo, nors norinčių gražiabalsių choristų nestinga. Clevelando Vyrų oktetas savo vadovu pakvietė prieš dvejis metus į Ameriką atvykusį pianistą Raimundą Kavaliauską, jauną, entuziastingą ir darbštų jaunuolį.

Po daugelio repeticijų oktetas išėjo į viešumą rinktinei Clevelando publikai gruodžio 12 vakare. Rengėjai į ribotų vietų Gintaro restoraną sukvietė svečius, sujungdami puikius pietus su jaukia atmosfera ir okteto koncertu.

Šiuo metu oktetą sudaro aštuoni vyrai, solistė Irena Grigaliūnaitė ir vadovas Raimundas Kavaliauskas einantis koncerto metu akompaniatoriaus pareigas, kaip tą darydavo ir a.a. Rytas Babickas. Prie okteto priklauso įvairaus amžiaus ir įvairių profesijų šie gražiabalsiai vyrai: Valdas Žiedonis, Romas Zylė, Mečys Aukštuolis, Paulius Nasvytis, Benis Butkus, Gytis Motiejūnas, Algis Gylys ir Mindaugas Motiejūnas.

Įdomaus ir įvairaus repertuaro parinkimas įgalina okteto narius pasirodyti su solo partijomis, kurias jie atlieka stebėtinai gerai. Irena Grigaliūnaitė, ilgametė "vyrų okteto" narė, savo sidabriniu sopranu teikia oktetui romantiškai lengvą toną, originalių harmonizacijų dėka pasirodanti ir kaip pajėgi solistė, ir kaip vyrų fone švelninantis elementas.

Girdėjome liaudies, pramoginės, estradines ir patriotines dainas, o tarp dainų jaunasis Raimundas sąmojingai ir su humoru komentuodavo dainos nuotaiką ar turinį, kas visam koncertui suteikė modernią, jaukią atmosferą. Publika buvo taip sužavėta koncertu, kad išreikalavo dar dviejų dainų. Girdėjome su soliste "Raudoną rože" ir okteto vyrus puikiai sudainuojant "Arą". "Arą"...

Teko patirti, kad oktetas jau yra pakviestas gastroliuoti Chicagoje, vasario mėnesio pradžioje. Raimundas Kavaliauskas, pajėgus okteto vadovas, jį sugrąžino į jo pirmykštį lygį ir net padidino narių skaičių vienu asmeniu. Oktetas dirba, repetuoja ir tikisi daugiau kvietimų. Reikia turėti viltį, kad įvairiose vietovėse renginių organizatoriai žinos, jog oktetas dainuoja toliau ir yra pasiruošęs lietuviška daina džiuginti klausytojus.,

Aurelija Balašaitienė

AKTORIŲ HENRIKĄ KAČINSKĄ PRISIMENANT

Dramos aktorius Henrikas Kačinskas mirė 1986 rugsėjo 28 Sunny Hills, Fla. Palaidotas spalio 1 Sunny Hills kapinėse. Praeitų metų rudenį velionio našlė pastatė ant jo kapo paminklą.

Petras Viščinis, Laisvės Varpo radijo programos vedėjas Brocktone, Mass., iškėlė mintį, kad reikia išleisti Henriko Kačinsko plokštelę, kur būtų sudėta geriausi jo deklamuoti eilėraščiai, jo nepamirštami Baranausko Anykščių Šilelis ir Donelaičio Metai.

Tokios plokštelės Henrikas Kačinskas tikrai vertas, nes jis su didele meile skaitė lietuvių autorių kūrinius, įsigilino į jų interpretaciją, parodė tų kūrini grožį. Daug kartų jis skaitė Kultūros Židinyje, važinėjo su literatūros vakarais. Daug kas turi užrekordavę jo skaitymus. Čia New Yorke Tadas Alinskas yra daug ką užrašęs su savo gera aparatūra. Tikriausia ką nors turi ir Romas Kezys. Sutelkus tokius įrašus, reikia pasirinkti pačius geriausius ir iš jų padaryti plokštelę.

Kaip girdėti, plokštelės leidimą žada paremti ir našlė Sofija Kačinskienė. Atsiras ir jo gerbėjų, kurie auka prisidės prie išleidimo.

Reikia suorganizuoti ir aktoriaus leidinį — monografiją. Ją parašyti galėtų aktorius Jurgis Blekaitis, jau ne kart rašęs apie velionio vaidybą.

Henrikas Kačinskas buvo gimęs 1903 sausio 23. Taigi šiemet jis būtų 85 metų. Ilgai gyveno New Yorke, į Sunny Hills išsikėlė 1979 metų liepos mėnesio gale.

Maironio gimimo 125 metų sukakties minėjimo programos dalyviai. Iš k. Paulius Jurkus, skaitęs paskaitą; Tėv. Leonardas Andriekus, OFM, sukalbėjęs invokacija; Liucija Kašubaitė-Paknienė ir Juozas Boley-Bulevičius, abu skaitė Maironio eilėraščius. Nuotr. Audrės Lukoševičiūtės

Publika Maironio minėjime Kultūros Židinyje sausio 10. Iš k. pirmoje eilėje sėdi: Liet. gen. konsulas A. Simutis, Tėv. Kornelijus Bučmys, Darbininko redaktorius; A. Vakselis, LB NY apygardos pirmininkas; kun. St. Raila ir kun. J. Pakalniškis. Nuotr. Audrės Lukoševičiūtės.

PRISIMINTA MAIRONIO GIMIMO 125 M. SUKAKTIS

Kultūros Židinyje sausio 10, sekmadienį 3 val. popiet surengtas pasisekęs Maironio gimimo 125 metų sukakties minėjimas. Rengė Lietuvių Katalikių Moterų Kultūros Draugija.

Oras buvo gana nepalankus, po didelės sniego pūgos Kultūros Židinio kiemas buvo nenuvalytas, automobilių palikimo galimybės buvo gana sunkios, nes nuvalyta buvo tik aikštelė prie durų ir pagrindiniai takai. Bet vistiek žmonės važiavo. Sako, kiti neradę pasiparkinimo galimybių, grįžo atgal. Į mažąjį salę prisirinko apie 100 svečių.

Minėjimą pradėjo tos draugijos pirmininkė Birutė Lukoševičienė, prisimindama Maironį, supažindindama su progama ir su tos programos atlikėjais. Toliau programa vyko be jokių pranešimų.

Invokaciją sukalbėjo tėv. Leonardas Andriekus, OFM. Tai buvo ta pati invokacija, kurią jis skaitė, kai čia buvo minima Maironio gimimo 100 metų sukaktis. Invokacija buvo perpinta Maironio poezijos ištraukomis, jo patriotinėmis ir religinėmis mintimis.

Paskaitą skaitė Paulius Jurkus. Jis kalbėjo apie Maironio reikšmę lietuvių tautai. Prisiminė jo mokslo dienas, jo profesoriavimą, kaip jis iš Petrapilio grįžo į Kauną, į kunigų seminarijos rektoriaus postą. Įžengęs į seminariją, jis prakalbėjo: "Nuo dabar čia bus kalbama lietuviškai". Taip Maironis atlietuvino Kauno kunigų seminariją.

Kaip poetas jis susumavo "Aušros" pagrindines idėjas, jos romantišką praeitis garbinimą ir tai išreiškė labai patrauklia forma. Jo eilėraščiai virto tiesiog tautinio atbudimo šūkiais, kurie kelte kėlė jaunimą, žadino geresnių laikų viltį. Taip Maironis pasidarė dvasinis tautos vadas.

Maironis pirmasis ištobulino lietuviškąją eilėdarą, eiliavimui pritaikė toninį eiliavimą, savo eilėm suteikė nepaprastą skambumą, lengvumą. Taip pat ištobulino ir lietuvių kalbą. Iki jo ta kalba skambėjo sunkiai, o Maironio eilėse ji praskambėjo nepaprastu sklandumu ir grožiu.

Maironis per savo poeziją pavaizdavo Lietuvos gražią romantinę praeitį. Ir tai veikė visą tautą, Jis pavaizdavo Lietuvos peisažą, senąsias pilis, upes, ežerus. Taip lietuvis pajuto savo krašto grožį. Daukantas savo istorijoje sakė: "Lietuvi čia tavo žemė", o Maironis iškėlė Lietuvos grožį. Tai vainikuoja jo eilėraštis: "Graži tu mano brangi tėvynė", kuris yra virtęs antruoju Lietuvos himnu.

Maironis ir dabar palaiko lietuvių patriotizmą, skatina tautinį entuziazmą, įtaigoja vartoti gražią lietuvių kalbą ir kviečia į darbą stoti milžinais.

Paskaitos metu buvo paskaityti ir būdingieji eilėraščiai, kurie labiausiai elektrizavo tautą.

Skaitoma Maironio kūryba

Toliau Juozas Boley-Bulevičius, dramos aktorius, skaitęs Maironio poeziją ir kituose poeto minėjimuose, dabar paskaitė pluoštelį eilėraščių. Paskaitė su savo įprastu korektiškumu, aiškumu, atskleisdamas eilėraščių mintį ir grožį.

Liucija Kašubaitė-Paknienė, anksčiau čia vaidinusi Brooklyno lietuvių teatre, daug kartų skaičiusi lietuviškus autorius, dabar paskaitė Maironio baladę Jūratė ir Kastytis. Paskaitė labai aiškiai, atiduodama kiekvieną žodį, sudramatindama interpretaciją. Miela buvo klausytis jos skaitymo.

Pabaigai vėl skaitė Juozas Boley-Bulevičius. Vėl skaitė įvairius eilėraščius ir baigė eilėraščiu: "Kur bėga Šešupė". Eilėraštis labai tiko šios programos pabaigai, tam neišsenkamam Maironio patriotizmui, tam didžiam talentui pavaizduoti.

Tada pirmininkė padėkojo visiem už atsilankymą ir pakvietė Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį tarti žodį. Jis prisiminė Maironio populiarumą, kaip po Pirmojo pasaulinio karo, įsikūrus lietuviškom mokyklom, buvo deklamuojamas Maironis, kaip Telšiuose išmoko Maironio Čičinską. Pasidžiaugė, kad surengė šio didžiojo tautos dainiaus gražų minėjimą.

Pirmininkė tada pakvietė visus programos dalyvius į priekį, ir P. Ąžuolienė visiems įteikė po gėlytę. Programa baigta labai pakiliai sudainuojant "Lietuva brangi mano tėvyne".

Ant lietuviška staltiese apdengto stalo buvo du Maironio reljefiniai portretai, vienas keturkampis, kitas — apskritas. Abu atvežti iš Lietuvos. Jų autoriai nežinomi, bet tai rodo, kaip poetas yra populiarus, liedinami iš metalo jo portretai ir platinami. Jeigu jie pasiekė Ameriką, tai Lietuvoje jų yra gana daug.

Kad būtų lengviau programos dalyvius girdėti, Tadas Alinskas buvo atsinešęs savo aparatūrą ir viską perdavė per garsiakalbį.

Po programos buvo puikios vaišės — kavutė su visokiais pyragais, sumuštiniais. Visi turėjo progos dar pasikalbėti ir apie Maironį ir apie lietuviškąją veiklą. (p.j.)

VYTAUTO SKUODŽIO LAIŠKAS

(Del perkrauto švenčių pašto šis laiškas Darbininko redakcija pasiekė tik šių metų pradžioje. Gavę jį tuoj spausdiname)

-o-

Lietuvių laisviesiems laikraščiams: Draugui, Dirvai, Tėviškės Žiburiams, Darbininkui, Nepriklausomai Lietuvai, Lietuvių Balsui, Laisvajai Lietuvai, Europos Lietuviui, Tėviškės Aidams, Observer ir kitiems.

-o-

Sveikinu Jūsų redakcijos visus darbuotojus su Kalėdų šventėmis, linkėdamas naujaisiais 1988-siais metais geriausios jums sėkmės atstovaujant Lietuvos daliai išeivijoje.

Labai prašau Jūsų laikraščio puslapiuose paskelbti šį mano atvirą laišką.

-o-

Mielos sesės ir broliai, išeivijos lietuviai!

Jau lygiai šimtas dienų, kaip mes naudojamės jūsų dėmesiu, pagarba ir visokeriopa globa.

Jūsų pagarbą ir dėmesį, rodomą mums, mes suprantame kaip jūsų karštą meilę pavergtai mūsų Tėvynei Lietuvai, joje priespaudą nešantiems lietuviams.

Jūsų visokeriopą globą ir pagalbą mums mes suprantame kaip jūsų karštą norą visokeriopai padėti mūsų pavergtai Tėvynei Lietuvai.

Prof. Vytautas Skuodis

Kad taip tikrai yra, tai mes labai akivaizdžiai įsitikinome, lankydami įvairias Amerikos ir Kanados lietuvių kolonijas, dalyvaudami įvairių organizacijų posėdžiuose ir susirinkimuose. Jūsų patriotiniai jausmai ir labai aktyvi tautinė veikla yra neįkainuojamos vertybės, paskata ir tvirtas pagrindas pavergtoje Tėvynėje gyvenantiems lietuviams, kad toliau tęsti ilgą ir sunkią kovą už žmogaus teises ir pagrindines laisves Lietuvoje, už dvasines vertybes ir jų išsaugojimą, už tautinio sąmoningumo stiprinimą ir, pagaliau, už laisvės atgavimą mūsų visų tėvynei Lietuvai.

Mūsų atvykimui į Ameriką reikalingus dokumentus parūpino Balfas. Jis sudarė sąlygas kad mes galėtume kiek galima plačiau susipažinti ne vien tik su Chicagos lietuviais.

Visiems visiems lietuviams ir mūsų draugams nelietuviams už jūsų įvairias pastangas mane išlaisvinti iš sovietinių kalėjimų ir lagerio, už jūsų laiškus, kurių, deja, aš negalėjau gauti, už jūsų dėmesį mano terorizuojamai šeimai ir už tą begalinę globą, meilę ir paramą, kurią mes patyrėme ir Lietuvoje, ir čia — Amerikos kontinente, visų trijų: Irenos, Daivos ir Vytauto Skuodžių vardu dabar per laisvąją lietuvių spaudą tariu labai labai nuoširdų AČIŪ!

Mums padaryto gero mes nepamiršime niekada. O už visa tai atsilyginsime ir toliau drauge su jumis dirbdami mūsų Tėvynei Lietuvai, Jos laisvei.

Mes nuoširdžiai sveikiname jus visus su Kalėdų šventėmis, linkime Dievo palaimos Jūsų geriems namams ir visokeriopų Jo malonių naujaisiais metais!

Su gilia pagarba ir begaliniu dėkingumu

Vytautas Skuodis

1987 m. gruodžio mėn. 18 d.

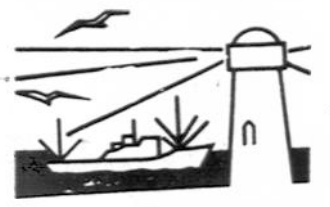

IŠ VISUR

— **Kun. Anupras Žukas,** Barstyčių parapijos, Telšių vyskupijoje, klebonas, sausio 4 mirė Kauno ligoninėje. Velionis buvo gimęs 1911, kunigu įšventintas 1938. Nuo 1977 klebonavo Barstyčiuose. Tai pirmas šiemet Lietuvoje ir Telšių vyskupijoje miręs kunigas. Praėjusiais metais okupuotoje Lietuvoje iš viso mirė 18 kunigų.

— **LB Auksinio Kranto apylinkės** naujoji valdyba nutarė surengti Vasario 16-sios šventę vasario 15 Harris Imperial House restorano salėje, 50 N. Ocean Blvd., Pompano Beach, Fla. Programoje pramatyta Viliaus Bražėno paskaita ir meninė dalis, bendri pietūs. Pamaldas St. Colemen's bažnyčioje laikys kun. V. Pikturna.

— **Lietuvos Nepriklausomybės šventę** — Vasario 16-tąją Seattle, Wash., lietuviai minės Latvių salėje vasario 13 d., 6 val. vak. Pagrindinis kalbėtojas bus Vlada Šakalys iš Los Angeles, neseniai pabėgęs iš okupuotos Lietuvos.

— **Lawrence, Mass.,** Vasario 16-osios minėjimas įvyks vasario 21, sekmadienį, Šv. Pranciškaus parapijos salėje.

— **Cleveland, Ohio,** Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimas vyks vasario 14, sekmadienį, 4 val. popiet Dievo Motinos parapijos salėje. Linas Kojelis iš Washingtono kalbės lietuviškai, o Clevelando burmistras George V. Voinovich — angliškai. Meninę programą atliks Čiurlionio ansamblis, vadovaujamas muz. dr. Broniaus Kazėno. Minėjimą rengia LB Clevelando apylinkės ir Altos skyriaus valdybos.

— **Washington, D.C.,** Lietuvių Jaunimo Sąjunga vasario 5 - 7 JAV Kongrese, Capitol Hill ir White House rūmuose rengia politinę konferenciją. Dėl informacijų kreiptis telefonais: dienomis 301-340-1954, vakarais 301-948-3935.

— **Kęstutis Dubauskas praneša,** kad, vykstant Kanados žiemos olimpiadai, Calgary lietuviai yra pasiryžę priimti atvykstančius svečius lietuvius. Jo adresas: K. J. Dubauskas, 32 Fernie Pl. S.E., Calgary, Alberta T2H 1A5. Tel. 403 252 - 0604.

— **Aušrininko dr. Jono Šliupo vardo archyvą** steigia jo sūnus Vytautas J. Šliupas. Jis kviečia visus perleisti jam turimą istorinę medžiagą apie dr. Joną Šliupą. Jo adresas Vytautas J. Šliūpas, P.O. Box 613300, So. Lake Tahoe, CA 95761.

— **Australijoje** vykstančiame Pasaulio Lietuvių Jaunimo šeštame kongrese Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungai atstovauja: Tomas Bartusevičius, Rimantas Gumuliauskas, Kęstutis Ivinskis, Melanie Mikalauskaitė, Raimonda Šreifeldaitė, Klaus Žulys.

— **Nauji Darbininko skaitytojai:** A. Simonelis, New York, N.Y. Užsakė kitiems: R. J. Karmuzai, Guilford, Conn. — A. Karmuzienė, Waterbury, Conn., E. Senken, Ozone Park, N.Y. — Sr. Annette Mary, New Hyde Park, N.Y. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

Į Palangą ir į Klaipėdą ekskursijos su pernakvojimu bus galimos kiekvienai grupei, taip pat dienos ekskursijos į Panevėžį ir į Druskininkus.

1988 M KELIONĖS Į LIETUVĄ

21 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
21 dienų — Lietuva ir Lenkija
Kelionė 755 — liepos 5 - 25 — $2,459
Kelionė 855 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,459
Kelionė 955 — rugsėjo 6 - 26 — $2,459
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuje — 11, Rygoje 4, Vilniuje 1, Varšuvoje 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 15 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Šveicarija
Kelionė 526 — gegužės 26,— birželio 14 — $2,279
Vilniuje 16 naktų, Maskvoj 1, Ziuriche 1

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Baltijos valstybės, Suomija, Rusija
Kelionė 620 — birželio 20 — liepos 9 — $2,649
Jaunimo grupės kelionė — Gaudeamus — universiteto studentų festivalis, Vilnius, liepos 1-3, Helsinky 1, M/S George Ots iki Tallino, Talline 2 naktys, Rygoj 2, Vilniuj 11, Leningrade 2

20 DIENŲ KELIONĖ SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
20 dienų — Lietuva, Rusija, Švedija, Suomija
Kelionė 705 — liepos 5 - 24 — $2,769
Kelionė 809 — rugpjūčio 9 - 29 — $2,769
Maskvoj 2 naktys, Vilniuj 10, Leningrade 2, Stokholme 2, nakties kelionė laivu į Helsinki, Helsinky 1

17 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
17 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija
Kelionė 510 — gegužės 10 - 26 — $1,949
Kelionė 607 — birželio 7 - 23 — $2,049
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 11, Waršuvoje 2, Ziuriche 1

16 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
16 dienų — Lietuva, Lenkija, Šveicarija
Kelionė 555 — gegužės 10 - 25, $1,899
Varšuvoje 1 naktis, Vilniuj 8, Varšuvoje 1, Krokuvoj 2, Varšuvoj 1, Ziuriche 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Šveicarija
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — $2,039
Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2
Kelionė 106 — spalio 6 - 20 — $1,899
Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 614 — birželio 14 - 28 — $2,399
Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — $2,399
Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — $2,399
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinkyje 2

14 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
14 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 303 — kovo 3 - 16 — $1,349
Teatrai Klaipėdoje, Panevėžy, Vilniuje, Kaune ir Kaziuko mugė
Kelionė 103 — lapkričio 3 - 16 — $1,349
Kelionė 128 — gruodžio 28 — sausio 11 — $1,629
Naujų Metų sutikimas, Vilniuje 11 naktų, Helsinky 1

15 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Šveicarija
Kelionė 714 — liepos 14 - 28 — $2,039
Vilniuje 11 naktų, Ziuriche 2
15 dienų — Lietuva, Suomija
Kelionė 106 — spalio 6 — 20 — $1,899
Vilniuje 11 naktų, Helsinky 2

15 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
15 dienų — Lietuva, Rusija, Suomija
Kelionė 614 — birželio 14 — 28 — $2,399
Kelionė 712 — liepos 12 - 26 — $2,399
Kelionė 816 — rugpjūčio 16 - 30 — $2,399
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2

13 DIENŲ KELIONĖS SU 10 DIENŲ LIETUVOJE
13 dienų — Lietuva
Kelionė 512 — gegužės 12 - 24 — $1,869
Kelionė 915 — rugsėjo 15 - 27 — $1,969
Vilniuje 11 naktų

13 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
13 dienų — Lietuva, Rusija
Kelionė 516 — gegužės 16 - 28 — $1,969
Maskvoje 2 naktys, Vilniuje 7, Leningrade 2, Helsinky 2

10 DIENŲ KELIONĖS SU 7 DIENOMIS LIETUVOJE
10 dienų — Lietuva
Kelionė 999 — rugsėjo 15 - 24 — $1,729

Dėl brošiūros ir daugiau informacijos kreiptis:

BALTIC TOURS
293 AUBURN ST.
NEWTON, MA 02166
(617) 965-8080

1988 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ IŠ MONTREALIO

10 dienų Lietuvoje gegužės 13 - 27 — $1460 U.S.
15 dienų Lietuvoje birželio 24 - liepos 11 — $1890 U.S.
Dėl informacijų kreiptis:
L. Stankevičius
1053 Cr. Albanel
Duvernay, Laval, Que.
Canada H7G 4K7
Tel. 514 669 - 8834

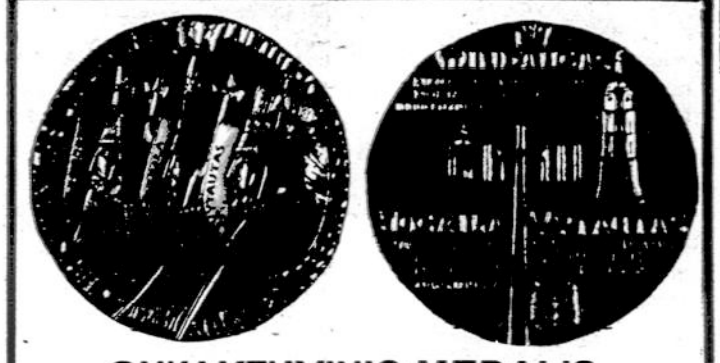

SUKAKTUVINIS MEDALIS

Dar galima įsigyti Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalį, kur sukūrė skulptorius Vytauta Kašuba.

3 colių bronzinis $30.00
1½ colio bronzinis..... $10.00 (buvo $15.00)
1½ colio sidabrinis ..... $40.00 (buvo $50.00)

Persiuntimo išlaidoms pridedama $2.00.
Užsakymus siųsti adresais:
DARBININKAS
341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

2 SAVAIČIŲ EKSKURSIJA Į PIETŲ AMERIKĄ

Bus aplankyta Buenos Aires, Iguassu kriokliai, Rio De Janeiro ir Sao Paulo. Išvykstama balandžio 28 dieną ir grįžtama gegužės 12 d. Iš Miami tiktai $1,455.00 gyvenant dviese kambaryje. Galima prisidėti iš New Yorko, Chicagos, Los Angeles ir kitų miestų. Dėl informacijų prašau kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.

LEIDINIAI ANGLŲ KALBA
BOOKS IN ENGLISH

A Radiance in the Gulag by Nijolė Sadūnaitė. $6.00
Children in the Amber Palace by A. Landsbergis. $8.00
Fire & Night (5 Baltic plays) by A. Straumanis. $20.00
The Baltic Nations by Br. Kaslas. $12.00
The USSR - German Aggression Against Lithuania by Br. Kaslas. $15.00
Samogitia by Chas. T. Pichel, $8.00
When the Soviets Came... by R. Raid. $12.00
Mind Against the Wall by R. Šilbajoris. $10.00
The Agony (A Literary Approach to History) by J. Gliauda. $10.00
Postage add $1.00 for each book.
Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Lithuanian Heritage — Jigsaw puzzle. Seniem ir jauniem įdomus žaidimas — iš spalvotų gabaliukų sudėstyti Lietuvą su jos didvyriais, jūrą, miškais, ežerais, upėmis ir laukais. Pridėtas istorinis katalogas anglų kalboje. Tinkama dovana visiem. Dėžutė siunčiama visur tik už 12 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Remkime Tautos Fondą ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia visą laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės Iždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu: Tautos Fondas, Lithuanian National Foundation, Inc., P. O. Box 21073. Woodhaven, N.Y. 11421.

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėm amerikietėm. Knyga su plastikiniu aplanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

GT INTERNATIONAL

RITA PAUPERIENĖ, įstaigos vedėja

G.T. INTERNATIONAL dėkoja visiems klientams, kurie prisidėjo prie sėkmingo kelionių į Lietuvą sezono.

G. T. INTERNATIONAL tvarko visus kelionių reikalus oro, vandens ir sausumos keliais. Turizmui ar biznio kelionei kreipkitės pas mus.

G.T. INTERNATIONAL padeda sudaryti iškvietimo dokumentus artimiesiems iš Lietuvos.

NORI PASAULIO PAMATYTI?
KREIPKIS Į G.T.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 S. ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, ILLINOIS 60465
TELEFONAS: (312) 430 - 7272

G.T. INTERNATIONAL 1988 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

Nr. 8800/SA	**Pietų Amerika:** 5 d., Rio, Iguassu Falls, 4 Buenos Aires birželio 7-18
Nr. 8801	**Lietuva** 15 d., Maskva 2 d., gegužės - 16 - birželio 3
Nr. 8802/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., birželio 13-29.
Nr. 8803/M	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., birželio 14-26
Nr. 8806/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d., liepos 18 — rugpjūčio 3.
Nr. 8807/M	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., liepos 19-31.
Nr. 8808/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Amsterdamas 3 d. rugpjūčio 15 - 31.
Nr. 8809/M	**Lietuva** 9 d., Maskva 2 d., rugpjūčio 16 - 28.
Nr. 8810/F	**Lietuva** 10 d., Maskva 1 d., Leningradas 1 d., Vakarų Vokietijoje (Octoberfest) 5 d., rugsėjo 19 - spalio 7.
Nr. 8811/M	**Lietuva** 9 d., Maskva 2 d., rugsėjo 20 - spalio 2.

KASOS narių ir visuomenės žiniai pranešame, kad jau galima užsisakyti VISA kredito korteles. Jos yra gražios, lietuviškos ir patogios visiems, kurie nori naudotis šiuo praktišku patarnavimu.

Dėl informacijos apie VISA korteles kreipkitės į KASOS įstaigą darbo valandomis.

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburge, Detroite, Waterburyje

Aktyvas: 65 milijonai dolerių

KASOJE mainomi čekiai, priimami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir certifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI $100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 iki 7:30 v.v., antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 5 v.v., šeštadieniais nuo 9 iki 2 val. popiet.

Apie paskolų ir certifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos veliausios informacijos.

MUZ. LEONĄ KAULINĮ PRISIMENANT

Liepos 22 Philadelphijoje mirė muzikas Leonas Kaulinis. Palaidotas liepos 27 Prisikėlimo kapinėse prie Philadelphijos. Praėjus pusmečiui nuo jo mirties, jį vistiek prisimename, kaip gabų chorų organizatorių ir choro vadovą, prisimename kaip veiklos ir ryžto žmogų.

Leonas Kaulinis buvo gimęs 1917 sausio 16 Utenoje. Ten ir gimnaziją baigė 1937 ir įstojo į Karo mokyklą Kaune. Po trijų metų ją baigė, tačiau Lietuvos kariuomenė jau buvo paversta "Liaudies kariuomene", nes Lietuvą tada okupavo Sovietų Sąjunga. Jaunesniu leitenantu tarnavo tik trumpą laiką. Iš kariuomenės buvo atleistas.

Galvojo studijuoti teisę, bet nuo mažens jį traukė muzika. Įstojo į Vilniaus konservatoriją, tačiau jos baigti nesuspėjo, nes antrą kartą atėjo Raudonoji Armija, ir jis su žmona ir kelių mėnesių dukrele pasitraukė į Vakarus. Vokietijoje kiek sąlygos leido, tęsė muzikos studijas Augsburge ir Münchene. 1947 buvo išlaikęs konkursinius egzaminus į Müncheno muzikos akademiją. Vienerius metus buvo muzikos mokytoju Dillingeno lietuvių mokykloje.

Jo veikla Philadelphijoje

1949 metais atvyko į Philadelphiją ir jau kitais metais suorganizavo vyrų chorą, kuris greitai didėjo. Po metų suorganizavo moterų oktetą. Minėti vokaliniai vienetai pasirodydavo atskirai ir drauge. 1967 metais jie pasivadino "Vilties" choru. Kas sekmadienį giedodavo Šv. Andriejaus bažnyčioje ir ruošdavo koncertus. Su koncertais yra aplankę įvairias lietuviškas kolonijas, choras taip pat dalyvavo ir visose dainų šventėse.

1977 metais Leonas Kaulinis šventė savo gyvenimo 60 metų sukaktį. Tada jis pareiškė, kad per 27 savo veiklos metus Philadelphijoje jis yra surengęs arti 200 koncertų. Daug jam pagelbėjo ir jo dukra Anelė, kuri taip pat yra muzikė, muzika baigusi Temple universitete. Vilties choras išleido dvi gažias plokšteles — Oi toli, toli ir Gelbėk mus.

Prieš dešimtį metų ėmė silpnėti jo sveikata. Ligos privertė jį išsijungti iš darbo su choru. Choras, neradęs kito dirigento, baigė savo egzistenciją.

Jo prisiminimas Philadelphijos lietuvių tarpe liks visada gyvas, nes jis daug padarė, keldamas muzikinį lygį, suburdamas žmones į chorą ir juos lavindamas. Apie jo veiklą ir choro lygį visada liudys išleistos plokštelės.

Muzikas Leonas Kaulinis, miręs praeitų metų liepos 22. Jis Philadelphijoje buvo suorganizavęs Vilties chorą ir jam vadovavo 27 metus. Nuotrauka daryta rekorduojant choro išleistą plokštelę.

NEW YORKE

Stasys Nutautas iš Woodhaven, N.Y., ilgametis Darbininko skaitytojas ir rėmėjas, siųsdamas prenumeratos mokestį, pridėjo ir tokį laiškelį: "Siunčiu 20 dol. už laikraštį ir 50 dol. magaryčių". Administracija taip pat linki kuo geriausios sėkmės ir daug sveikatos Naujuose metuose ir nuoširdžiai dėkoja už tas "magaryčias".

Jonas Keraminas, anksčiau gyvenęs Long Island, dabar gyvenąs Rockford, Ill., taip pat prenumeratai atsiuntė 50 dol. Nuoširdus ačiū.

V. Daugėlienė iš Washington, D.C. visą laiką remia lietuvišką spaudą, praeitais metais ir šiais metais Darbininkui atsiuntė 40 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Mrs. Agnes Buyvid iš Bronx, N.Y., šių metų prenumeratai atsiuntė 45 dol. Tai ne pirma auka Darbininkui. Nuoširdžiai dėkojame.

Anthony Wishner iš Lakewood, Ohio, nuolatos aukoja mūsų laikraščiui, ir šiemet prenumeratą atnaujino su 40 dol. auka. Dėkojame.

Elena Sakasis Denver, Colorado, taip pat prenumeratą atnaujino su 40 dol. auka. Nuoširdžiai dėkojame.

Kun. Paulius A. Gillis iš Bassfield, Mississippi, prenumeratai atsiuntė 75 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Anthony Dargis iš Flemington, N.J., prenumeratai atsiuntė 40 dol. Jis yra ilgametis Darbininko skaitytojas ir spaudos rėmėjas. Už auką dėkojame.

Ona Rekešienė iš Milford, N.J., taip pat prenumeratą atnaujino su 40 dol. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

J. Mikonis iš Richmond Hights, Ohio, nuolatinis rėmėjas, ir šiais metais atnaujino prenumeratą su 40 dol. auka. Nuoširdžiai dėkojame.

Edith Pronckus iš Methuen, Mass., yra vienas iš uoliausių Darbininko rėmėjų. Jau seniau vis siųsdavo dvigubą prenumeratą, o dabar atsiuntė 80 dol. Nuoširdžiai dėkojame tokiai dosniai spaudos rėmėjai.

Aleksandras Ragauskas, anksčiau gyvenęs Elizabethe, N.J., mirė prieš dvejus metus sausio 29. Velionis buvo susipratęs lietuvis, rėmė spaudą ir aukodavo Lietuvos reikalams. Abu Ragauskai išaugino ir išmokslino du vaikus. Sūnus Amerikos kariuomenėje yra pasiekęs pulkininko laipsnį, o duktė dirba medicinos srityje. Abu vaikai gražiai kalba lietuviškai. Velionės žmona Antanina Ragauskienė savo vyro atminimui per Albiną Stuką Lietuvių Fondui paaukojo 200 dol. Ji prašo visus pažįstamus a.a. Aleksandrą prisiminti savo maldose.

Dėkoja. Naujųjų Metų sutikime buvo pamesta vertinga sagė, kurią surado Kultūros Židinio prižiūrėtoja Stefa Šoblevičienė ir ją grąžino savininkei. Dabar tos sagės savininkė dėkoja radėjai.

EKSKURSIJA Į TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ KANADOJE

Liepos 3 Hamiltone, Kanadoje vyksta laisvojo pasaulio lietuvių **8-toji tautinių šokių šventė.**

Šventėje dalyvaus apie 2000 šokėjų ir apie 10,000 žiūrovų.

Vytis International Travel Service, Inc., rengia ekskursiją iš New Yorko liepos 1-4 dienomis.

Į kelionės kainą įskaito: kelionė autobusu — Grayhound, Sheraton Hilton viešbutis (deluxe) 3 naktys, įskaitant ir mokesčius, bilietas į šokių šventę, kelionė iš Hamiltono į Torontą arba į Niagaros krioklį, susipažinimo pobūvis — vakarienė, įskaitant ir transportaciją.

Kaina — 267 dol. asmeniui, gyvenant dviese viename kambaryje.

Su 50 dol. įmokėjimu registruotis pas Marytę Šalinskienę — 718 - 296 - 2244 arba agentūroje Vytis — 2129 Knapp St., Brooklyn , N.Y. 11229, tel. 718 769 - 3300. Anksčiau užsiregistravę galės pasirinkti vietą autobuse.

Yra sudaryta ekskursija ir lėktuvu. Informacijos reikalu teirautis agentūroje Vytis.

BOSTONO ŽINIOS

Išeivijos kūrėjų darbai Lietuvoje

Laisvės Varpas pranešė, kad bostoniškių rašytojų Stasio Santvaro ir Antano Gustaičio eilėraščiai buvo įtraukti į lietuvių išeivių poezijos rečitalį, kurį gruodžio pabaigoje Meno Darbuotojų Rūmuose Vilniuje atliko akt. Laimonas Noreika.

Tame rečitalyje buvo skaitomi dvylikos lietuvių išeivių poetų eilėraščiai. Šalia minėtų į rečitalį dar buvo įtraukti Bernardo Brazdžionio, Jono Aisčio, Kazio Bradūno, Henriko Radausko, Henriko Nagio, Liūnės Sutemos, Vilijos Bogutaitės, Alfonso Nykos-Niliūno, Jono Meko ir Algimanto Mackaus eilėraščiai.

Vilniuje surengtas komp. Jeronimo Kačinsko kūrinių koncertas.

Šaulių ženklas

Naujosios Anglijos šaulių Trakų rinktinės valdyba nutarė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 70-ties metų sukakties proga išleisti ant vokų lipinamą ženklą, kurio projektą paruošė dail. Julius Špakevičius. Ženklo viršuje bus skaitlinė 70, o apačioje — Lietuvos trispalvė, kurios viename šone šaulių ženklas, o kitame — Vyčio kryžius.

Prie ženklo išleidimo išlaidų padengimo lygiomis prisidės rinktinė su trimis kuopomis: Martyno Jankaus kuopa Brocktone. Dr. Vinco Kudirkos kuopa Worcesteryje ir Jono Vanagaičio kuopa Bostone.

Rinktinės pirmininku yra Algis Zenkus iš Websterio, prie Worcesterio.

RENGINIAI

Vasario 21 Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 70 metų sukakties minėjimas Brocktone vyks taip: 10 val. Šv. Kazimiero lietuvių parapijoj pamaldos, 3 val. popiet parapijos salėje akademija, meninė programa ir vaišės. Rengia Brocktono Lietuvių Taryba.

Kovo 6 So. Bostono Lietuvių Piliečių d-jos patalpose tradicinė Kaziuko mugė, rengiama Baltijos ir Žalgirio skautų tuntų.

Kovo 13 d., 3 val. popiet So. Bostono Lietuvių Piliečių dr-jos trečio aukšto salėje Laisvės Varpo koncertas, kuriuo minima Laisvės Varpo 34 ir Lietuvių Fondo 25 metų sukaktys. Programoje — sol. B. Vizgirdienė, sol. R. Daunoras ir pianistas dr. S. Cibas.

A. A.
APOLONIJAI SLIVYNIENEI
mirus, jos dukrai Elenai, anūkei Dainai ir artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Vytautas Maželis

A.A.
KONSTANCIJAI STRAZDIENEI
mirus, giliame nuliūdime likusius vyrą Joną, sūnus Algimantą ir Petrą su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Liucija ir Vladas Adomavičiai
Ona ir Vytautas Baltučiai

Pranešam giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad š.m. sausio 10 dieną po ilgos ir sunkios ligos Day Kimbal ligoninėje Putnam, Conn., mirė

VACLOVAS KURAPKA.

Buvo palaidotas sausio 13 Dangaus Vartų kapinėse Putnam, CT. Paliko liūdinčią žmoną Matildą Kurapkienę, dukrą Aldoną Stanton su vyru Richardu ir sūnų Valentiną Kurapką bei kitus gimines.

A. A.
ANDRIUI IGNAIČIUI

mirus, vienatvėje likusiai žmonai, mano jaunystės draugei dr. Filomenai, sūnui Rimui ir visiems artimiesiems mūsų nuoširdžiausia užuojauta.

L. Baltrušaitienė
Karilė ir Putinas

A.A.

ALFONSAS

VOLODKEVIČIUS

mirė prieš metus — 1987 vasario 6. Mudu buvome artimi draugai dar nuo Kauno laikų Lietuvoje. Kaip jūrininkai drauge esame perplaukę septynias jūras, daug kartų apkeliavę visą pasaulį antrojo pasaulinio karo metu, Korėjos karo ir Vietnamo karo metu ir daug metų po karo.

Man tikrai buvo liūdna diena, kai netekau savo gero draugo. Jo niekada neužmiršiu visą savo gyvenimą.

Jo mirties prisiminimui bus aukojamos mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne.

Prašau visus jo draugus prisiminti jį savo maldose.

Nuliūdęs gyvenimo draugas
Alfonsas Urbelis

A.A.
ANDRIUI IGNAIČIUI

eismo nelaimėje tragiškai žuvus, jo žmonai dr. Filomenai, sūnui Rimui, broliui Vincui su šeima Toronte ir kitiems giminėms bei artimiesiems nuširdžią užuojautą reiškia

New Yorko ir apylinkės ateitininkai

Brangiam broliui

A.A.
VLADUI MAŽELIUI

mirus Vilniuje, nuoširdžiai užjaučiu mielą Rožytę Kondrotienę, jos sūnų Vytautą, vaikaičius bei visus artimuosius ir kartu liūdžiu.

Marija Petrauskienė

BANK-BY-MAIL
Postage paid both ways
Fast, convenient, private, safe, free!
That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prieinamai, privačiai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigus padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų siuntą gavęs, bankas tuoj įtraukia sumą į sąskaitą. Prisideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausius procentus, leidžiamus įstatymų. Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit tel. Donahue 268-2500 arba rašykit paduotais adresais.

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Redakcija. . . . . (718) 827-1352
Administr. . . . . (718) 827-1351

Spaustuvė . . . . . (718) 827-1350
Vienuolynas . . . (718) 235-5962
Vyskupas . . . (718) 827-7932
Salė (kor.) . . . . . (718) 827-9645
Salės adm. . . . (718) 235-8386

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: sausio 24, sekmadienį, 2 v. popiet politinis simpoziumas tema "Holocaustas ir lietuviai". Rengia LB NY apygardos valdyba ir Americans for Due Process.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, sausio 14 grįžo iš Australijos, kur dalyvavo jaunimo kongrese. Sausio 16, šeštadienį, išvyko į Montrealį.

Apreiškimo parapijos bažnyčioje sausio 24, sekmadienį, 11 val. bus pirmoji palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio šventė. Pamokslą pasakys prel. Vytautas Balčiūnas. Tuoj po pamaldų akademinė dalis vyks parapijos salėje. Seselės Ona Mikailaitė ir Dolores kalbės apie palaimintąjį ir rodys skaidres iš jo gyvenimo. Rodant skaidres, bus skaitomos jo rašto įvairios ištraukos, pritaikytos rodomiems vaizdams. Vaizdų ir teksto pynė yra labai įspūdinga. Taip pat ir aktorius Vitalis Žukauskas skaitys iš arkivyskupo raštų. Visa programa užtruks apie 1:15 v. Dar bus laiko ten užkąsti ir paskui nuvykti į Kultūros Židinį, kur rengiamas politinis simpoziumas.

Politinis simpoziumas tema "Holokaustas ir lietuviai" įvyks sausio 24 New Yorko Kultūros Židinyje. Pradžia 3 val. popiet. Kalbės prof. Romas Vaštokas, adv. Povilas Žumbakis, Ginta Palubinskaitė. Moderuos dr. Elona Vaišnienė. Karštus pietus bus galima gauti nuo 12:30 val. Juos paruoš Eugenija Kezienė. Simpoziumą rengia New Yorko lietuvių organizacijos.

Konstancija Strazdienė, gyvenusi Sunny Hills, Fla., mirė sausio 12, antradienį, 11 v.v. savo namose. Velionė ilgai ir sunkiai sirgo. Palaidota sausio 16, šeštadienį, vietinėse kolonijos kapinėse. Kadaise Strazdai gyveno New Yorke, Woodhaveno rajonė. Į Floridą išsikėlė prieš kokius šešerius metus. Iš profesijos buvo gimnazijos mokytoja ir dėstė istoriją.

Perkūno choro repeticija bus šį penktadienį, sausio 22 įprastinėje vietoje. Visi choro nariai prašomi dalyvauti.

Vysk. Paulius A. Baltakis, OFM, kartu su kleb. kun. J. Pakalniškiu ir prel. Vyt. Balčiūnu koncelebruos mišias pal. Jurgio Matulaičio šventėje Apreiškimo parapijos bažnyčioje šį sekmadienį, sausio 24, 11 val. Po sumos parapijos salėje seselės Ona ir Dolorosa iš Putnamo rodys savo paruoštą įdomų skaidrių montažą iš palaimintojo gyvenimo; aktorius Vitalis Žukauskas skaitys ištraukas iš jo užrašų. Visi kviečiami dalyvauti.

Iš Metropolitan operos rūmų sausio 23, šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Giuseppe Verdi opera "Macbeth". Pagrindiniai solistai: Eva Marton, Samuel Ramey. Diriguoja Kazimierz Kord. Sausio 30, ateinantį šeštadienį, 1 val. popiet per radiją bus transliuojama Claude Debussy opera "Pelleas et Melisande". Sausio 27, ateinantį trečiadienį, 8 val. vak. New Yorko laiku per televiziją bus transliuojama Giacomo PLuccini opera "Turandot". Pagrindiniai solistai: Eva Marton, Leona Mitchell, Placido Domingo.

Alės Rūtos knyga "Margu rašto keliu" išleista Darbininko redakcijos rūpesčiu. Knygą platina Darbininko administracija. Ji sklinda gana sėkmingai. Kaina 10 dol.

JAUNIMO SĄJUNGOS VAKARONĖ

Sausio 23, šeštadienį, 7 v.v. New Yorko Lietuvių Jaunimo Sąjunga rodys dvi trumpas vaizdajuostes Aušros Vartų parapijos salėje Manhattane. Abi vaizdajuostės iš Lietuvos. Pirmoje yra pasikalbėjimas su Broniu Venclovu, kuris prieš porą mėnesių grįžo gyventi į Lietuvą. Antra — reportažas, duotas per Lietuvos televiziją apie demonstracijas, vykusias Vilniuje rugpjūčio 23.

Abi vaizdajuostės įdomios ir kontraversinės. Bandysime pateikti kiek galima daugiau informacijos apie jas mūsų publikai.

Su šia programa kreipiamės į New Yorko ir apylinkių jaunimą — labai kviečiame jus apsilankyti į šią vakaronę.

Lietuvos nepriklausomybės šventė bus paminėta vasario 21, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Kalbą pasakys dr. Vytautas Dambrava iš Venecuelos.

Užgavėnės šiemet bus vasario 16, pelenų diena vasario 17, trečiadienį.

Sieninis kalendorius 1988 metams su kasdien nuplėšiamais lapukais, papuoštas spalvotų vytim išleistas Londone "Nidos" spaudos klubo gaunamas ir Darbininko Administracijoje. Nuplėšiamų lapukų antroj pusėj kasdien duodama ar tai lietuvių rašytojų ar poetų kūrybos ištraukos, primenamos sukaktys. Kalendoriaus kaina su persiuntimu 10 dol. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn N.Y. 11207.

Julius Veblaitis, gyvenąs Union, N.J., mokytojavęs amerikiečių aukštesnėse mokyklose — HS, jau išėjęs į pensiją, dar mokytojauja vokiečių šeštadieninėje mokykloje ir tai mokyklai vadovauja. Jo specialybė ir yra germanistika. Šioje vokiečių šeštadieninėje mokykloje jis dirba jau eilę metų. Kaip smuikininkas irgi labai aktyviai reiškiasi — groja vietos simfoniniame orkestre ir taip pat styginiame kvartete.

Stasys Dėdinas, JAV Imigracijos įstaigos tarnautojas, dirbęs įvairiose vietovėse atsaskingas pareigas, dabar vėl grąžintas atgal į Virgin Islands ir USINS vadovybės paskirtas to padalinio įstaigos vedėju. Per 18 metų jam pavestų pareigų gerai atlikimą iš USINS yra gavęs pagyrimų su apdovanojimais.

Danguolė Kasper, Brockton, Mass., yra šių metų didžioji geradarė, kuri atskubėjo su didžiausia auka, Darbininko spaudą paremdama su 500 dol. Garbė mūsų geradarei ir malonipadėka, kad neužmiršta lietuviškos spaudos. Džiaugiamės turėdami tokių geradarių ir tikimės, kad Darbininkas jų dėka galės dar ilgai gyvuoti ir lankyti savo skaitytojų namus.

Joe Thomas, žinomas lietuvių muzikantas, su savo orkestru grojęs vestuvėse, Naujų metų sutikimuose, dabar išleido lietuviškų šokių kasetę. Kasetė gaunama Darbininko administracijoje. Jos kaina — 10 dol.

Ekskursiją į Vieną, Budapeštą, Zagrebą, Dubronviką ir Stebuklingą Medjugorie vietą 1988 gegužės 19 organizuoja "Draugo" dienraštis. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643, Tel. 312 238 - 9787.

Darbininko 1988 metų kalendorius buvo išsiųstas visiems skaitytojams gerokai prieš Kalėdų šventes. Tų kalendorių administracija dar turi. Kas norėtų gauti daugiau kalendorių, gali kreiptis į administraciją, pridedant bent 4 dol. auką už kiekvieną kalendorių. Ypatinga padėka skaitytojams, kurie, suprasdami sunkią lietuviškos spaudos padėtį, už kalendorių ir šiaip spaudai stiprinti prideda ir stambesnę auką. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Nelė Mazalaitė-Gabienė dabar atsidėjusi rengia savo knygos "Miestelis, kuris buvo mano" antrąją dalį. Dalis tų pasakojimų buvo spausdintai įvairioje periodikoje, kita dalis sutelkta rankraštyje. Dabar autorė visus pasakojimus perrašo ir aptvarko.

Liet. Kat. Religinės Šalpos pastato statybos darbai eina toliau, nežiūrint žiemos šalčių ir sniego, Jau yra uždėtas stogas, dabar statomos sienos viduje.

Kultūros kongresu ir šokių šventė žmonės jau domisi, kas ten bus, kaip bus galima nukeliauti. Prašom sekti Vyties International Travel Service skelbimus. Kultūros kongresas bus birželio 24 - 27, šokių šventė liepos 3.

Aldona Rygelienė, iš Kinnelon, N.J., yra išvykusi į Sunny Hills, Fla., kur serga jos teta Emilija Putvytė.

Gina Simonaitytė sausio 18 talkino lietuviškos muzikos kultūrinei programai, kuriai vadovauja dr. J. Stukas (šiuo metu atostogaująs). Programa perduodama pirmadieniais 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM banga. Gina lietuviškai ir angliškai pranešinėjo grojamų kūrinių pavadinimus ir juos apibūdino.

ELIZABETH, N.J.

Justina Bunienė mirė kūčių rytą sulaukus per 90 metų. Daug metų ji buvo Kat. Moterų Sąjungos 66 kuopos pirmininke. Ji buvo mūsų diakono Henriko Keturvaičio žmonos motina.

Parapijos kunigai nuoširdžiai dėkoja parapiečiams už Kalėdų švenčių aukas. Jų gauta per 15,000 dol. Parapiečių priskaitoma tik apie 400.

JAUNIMAS KVIEČIAMAS Į WASHINGTONĄ

Lietuvių Jaunimo Sąjungos Washingtono skyriaus ruošiamas politinis seminaras įvyks vasario 5, 6 ir 7 dienomis, Washington, D.C.

Visas Šiaurės Amerikos jaunimas kviečiamas dalyvauti. Rengėjai prašo neatidėlioti registracijos, nes tai rengėjams palengvins susitvarkyti su iš anksto užsakytomis įvairiomis rezervacijomis.

Platesnis seminaro aprašymas buvo įdėtas praeitame Darbininko numeryje. Dabar pažiūrėkite į dedamą skelbimą.

Ieškomas nedidelis butas dviejų asmenų šeimai prie gero susisiekimo, abu dirba. Skambinti darbo metu Darbininko redakcijai 718 837 - 1352.

Vienas dirbantis vyras ieško nedidelio buto Woodhavene arba Richmond Hill rajonuose. Skambinti vakarais 296 - 5655.

Ieškoma Eale Malinauskaitė-Dimavičienė. Apie ją žiną prašomi pranešti adresu: S. Valatka, 217 Hawthorne St., Roselle, N.J. 07203. Tel. 201 245 - 6488.

Išnuomojamas 5 kambarių butas pirmame aukšte prie pat Highland Parko, Gali būti ir su vaikais. Mėnesiui nuoma tik 450 dol. Skambinti 5:30 - 9:30 val. vak. 827-2272.

HIRING! Government jobs your area. Many immediate openings without waiting list or test. $15,000 - $68,000. Call (602) 838 - 8885. Ext. 6057.

Algis Šaulys, gyvenąs Kennelon, N.J., serga, sausio 19 jam padaryta sunki vidurių operacija.

Lietuvos Atsiminimų radijas, vadovaujamas dr. J. Stuko, ruošia ekskursiją į gamtos grožiu žavingą Aliaską. Ekskursantai išskris 1988 rugpjūčio 21, sekmadienį, į Vancouverį, Kanadą. Ten įlips į liuksusinį "Regent Star" laivą ir 7 dienas ir naktis plauks Aliaskos pakraščiais. Laivui pasiekus Anchorage miestą, bus apsistojama vieną parą. Grįžtama rugpjūčio 29. Kaina 1945 dol. asmeniui, du kambaryje. Keliautojas, netrukus atsiuntęs 200 dol. užstato, gauna 50 dol. nuolaidą. Kelione rūpinasi Holidaze agentūra: 810 Belmar Plaza, Belmar, N.J. 07719. Tel. 201 280 - 1120.

Kelionę į Pietų Ameriką 1988 balandžio 20 organizuoja "Laiškai Lietuviams" žurnalas. bus aplankyta Rio de Janeiro, Sao Paulo, Iguassu Falls ir Buenos Aires. Kreiptis į American Travel Service Bureau, 9727 So. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238 - 9787.

Vytautas Maželis, Petras ir Rožė Šlapeliai buvo atsiuntę kalėdinius sveikinimus savo bičiuliams ir pridėję auką Darbininkui. Sveikinimai kalėdinio pašto sraute nepasiekė redakcijos, todėl jų ir negalėjome paskelbti. Dabar šiuo pranešimų įvykį tik patiksliname.

Dail. Elena Kepalaitė dalyvauja kolektyvinėje parodoje Noho galerijoje, 168 Mescer St., New York, N.Y. Paroda atidaryta sausio 12 ir uždaroma sausio 21. Galima lankyti nuo 12 val. iki 6 v.v. kiekvieną dieną, išskyrus pirmadienius.

Rimvydas Glinskis sausio 22, penktadienį, 7:30 v.v. Aušros Vartų parapijos salėje Manhattane, 570 Broome St., kalbės apie Vilniaus restauracijos darbus ir rodys skaidres. Rengia Branduolys. Po paskaitos — užkandžiai.

K. Kalvaitienė iš Gaitersburg, MD, atnaujino prenumeratą, atsiųsdama 60 dol. auką. Ačiū spaudos palaikytojai.

Edvardas Baliūnas, gyvenęs Woodhavene ir neseniai nusikėlęs į Floridą, į Holiday Lakes, Darbininkui atsiuntė 50 dol. Nuoširdžiai dėkojame.

ATLIEKU ĮVAIRIUS MEDŽIO DARBUS

Su 16 metų darbo praktika atlieku įvairius medžio darbus prie statybos, pagal planus ir piešinius. Aptarnauju New Yorką ir Long Island apylinkes. Garantuoju gerą darbo kokybę ar perstatant, ar remontuojant bet ką.

Kainos prieinamos visiems darbams — dideliems ir mažiems. Nemokamas apskaičiavimas.

Skambinti: Algis Urbelis 718 849 - 8093.

POLITINIS SIMPOZIUMAS
HOLOKAUSTAS IR LIETUVIAI

sausio 24, sekmadienį, 3 val. popiet
Kultūros Židinyje, Brooklyn, N.Y.

Prof. Romas Vaštokas iš Kanados
Adv. Povilas Žumbakis iš Chicagos
Ginta Palubinskaitė iš Washingtono

Moderuoja: Dr. Elona Vaišnienė
Įeinant aukojama

RENGIA LB NEW YORKOK APYGARDA
ir AMERICANS FOR DUE PROCESS

Karštus pietus, pagamintus Eugenijos Kezienės, bus galima gauti nuo 12:30 val. p.p.

15-TOJI DAILĖS PARODA

rengiama 1988 m. sausio 30-31 Kultūros Židiny, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY.

Dalyvauja per 20 dailininkų, bus išstatyta per 100 jų kūrinių.

Iškilmingas parodos atidarymas ir premijų įteikimas — sausio 30, šeštdienį, 7 v.v.
Po atidarymo — kavutė.

Paroda lankoma:
šeštadienį, sausio 30, nuo 12 val. iki 9 v.v.
sekmadienį, sausio 31, nuo 12 v. iki 4 v. popiet.

Paroda skiriama Lietuvos nepriklausomybės šventei pagerbti

Rengia ir vius atlikankyti kviečia

LB NEW YORKO APYGARDA

JAV LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS WASHINGTONO SKYRIUS RUOŠIA

ANTRĄJĮ LIETUVIŲ JAUNIMO POLITINĮ SEMINARĄ

vasario 5, 6 ir 7 dienomis Washingtone, D.C.

Kviečiamas visas Šiaurės Amerikos jaunimas!

Seminare bus svarstomos įvairios temos:

* **Lietuvos klausimas JAV Kongrese**
* **Žmogaus teisės Lietuvoje**
* **Nauja JAV ir Sovietų branduolinių ginklų sutartis**

Paskaitos ir pokalbiai vyks JAV Kongreso Rūmuose, Baltuosiuose Rūmuose ir Capitol Holiday Inn viešbutyje.

Dalyvių skaičius ribotas. Registracijos mokestis 40 dol. (Po sausio 26 — 50 dol.)

Dėl registracijos ir informacijos skambinti:
Rasai Avižienienei (301) 948- 3935
arba Gintei Palubinskaitei (JBANC) 301 340-1954.